

Leszek Grabowski

Podglądanie starego Krakowa
Część IX. Nowy Świat - dawna III. dzielnica
(zdjęcia wykonane od 06.08.2009 do 04.10.2017)

Kraków 2017

Leszek Grabowski

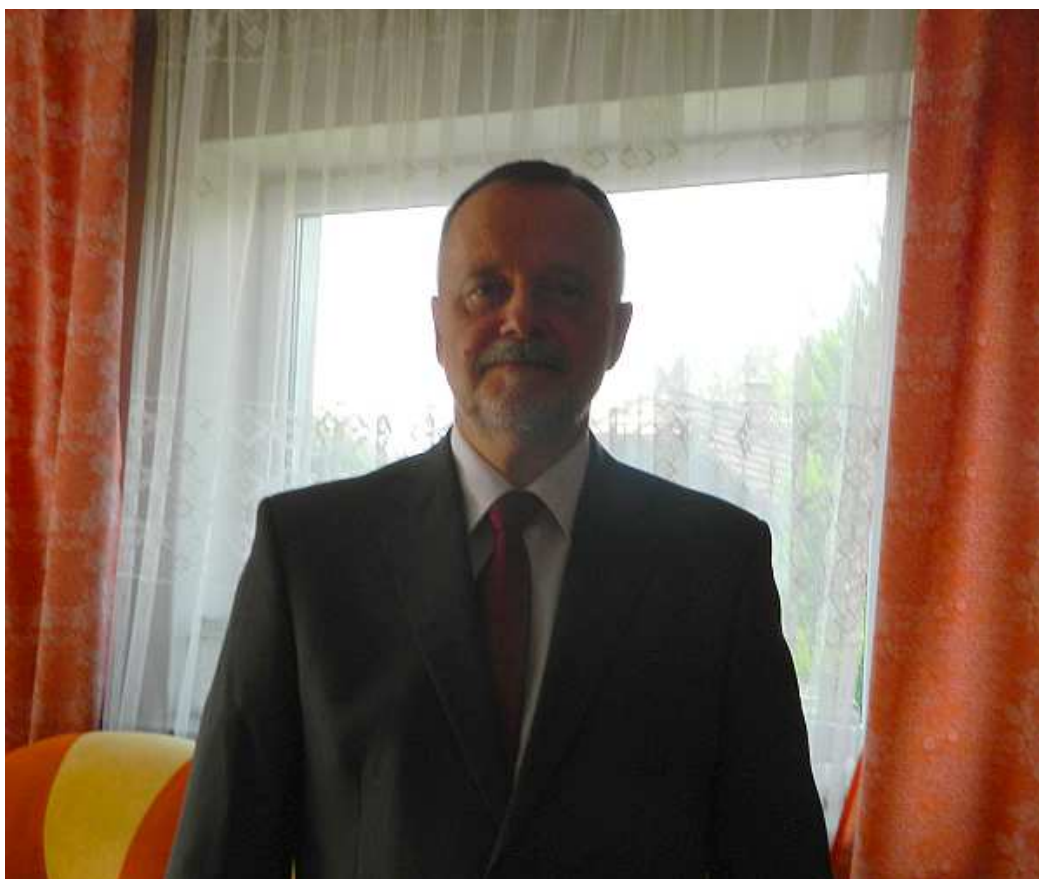
Podglądanie starego Krakowa
Część IX. Nowy Świat - dawna III. dzielnica

Kraków 05.10.2017

Na prawach rękopisu
© Copyright by Leszek Grabowski
Kraków 2017

Spis Treści

0.	Wstęp	4 - 7
I.	Ulica Piłsudskiego (dawniej Wolska i Manifestu Lipcowego)	8 -21
II.	Aleja Krasińskiego	22 - 27
III.	Plac Kossaka	28 - 43
IV.	Ulice: Powiśle, Podzamcze i plac Na Groblach	44 - 63
V.	Ulica Retoryka	64 - 82
VI.	Ulica Smoleńsk	83 - 93
VII.	Ulice: Zwierzyńska i Tarłowska	94-100
VIII.	Ulice: Felicjanek, Mała i Zegadłowicza	102-114
IX.	Ulica Straszewskiego	115-129
	Załącznik. Moje opracowania dostępne na forum MBC i artykuły opublikowane na łamach Głosu Wielickiego.	130-147

Fot. nr A. Przedimprezowo. (19.08.2017)

0. Wstęp

IX część z cyklu „Podglądanie starego Krakowa” swym zasięgiem terytorialnym obejmuje umowny obszar dawnej III dzielnicy Nowy Świat, która już od dziecka była mi znana za sprawą starych, niebieskich tabliczek z czasów Wielkiego Krakowa, usytuowanych przy drzwiach wejściowych do kamienic czynszowych, np. przy ulicy Retoryka. Początkowo zbiór zawierał zdjęcia wykonane w okresie od 06.08.2009 do 08.04.2017, kiedy zapuszczałem się tutaj okazynie, ale przy jego składaniu zorientowałem się, że materiał fotograficzny posiada dość spore luki, bo pomija wiele ciekawych obiektów z tej dzielnicy i w dniach: 08.09.2017 oraz 04.10.2017 starałem się te braki uzupełnić, by dać pełniejszy obraz.

Album podzielony jest na kilka części, które wyznaczają nazwy największych na tym obszarze ulic: Piłsudskiego (wcześniej Wolskiej i Manifestu Lipcowego) – rozdział nr I (fot. nr: 1-28), aleja Krasińskiego – rozdział II (fot. nr: 29-36), plac Juliusza Kossaka – rozdział III (fot. nr: 37-68), Powiśle, Podzamcze i plac Na Groblach – rozdział IV (fot. nr: 69-108), Retoryka – rozdział V (fot. nr: 70-146), Smoleńsk – rozdział VI (fot. nr: 147-168), Zwierzyńska i Tarłowska – rozdział VII (fot. nr: 169-180), Felicjanek, Mała i Zegadłowicza – rozdział VIII (fot. nr: 181-208) oraz Straszewskiego – rozdział IX (fot. nr: 209-236).

Nowy Świat to dawne przedmieście Krakowa, które od czasów średniowiecza znajdowało się na przedpolu Bramy Wiślniej, w rejonie dzisiejszych ulic: Zwierzyńskiej oraz Smoleńsk i było usytuowane za dawnymi mokradłami otaczającymi Kraków od strony zachodniej, które zwane były Żabim Krukiem, będącymi trwałymi pozostałościami po wylewach Wisły i Rudawy. Od wieków średnich przez teren tego przedmieścia, mniej więcej po linii dzisiejszej ulicy Retoryka, płynęła główna odnoga Rudawy, która uchodziła do Wisły w rejonie dzisiejszego Placu Kossaka (fragment ten został skanalizowany w latach 1910-1912, gdy główny nurt rzeki został puszczony po linii dawnej Młynówki Norbertańskiej). Główne koryto rzeki, podążające od strony Błoń i jej odnoga zwana Młynówką Królewską, która podążała od strony Piasku w okolicy dzisiejszej ulicy Wenecja, łączyły się w bliskości dzisiejszego budynku Sokoła. Jego nazwa po raz pierwszy mogła się pojawić pod koniec XVII wieku, a wcześniej (i jeszcze jakiś czas później) teren pomiędzy bramami Szewską i Wiślną zwany był Smoleńsko. Już w XVI wieku centralną część Nowego Świata, usytuowaną w rejonie dzisiejszej ulicy Zwierzyńskiej, zajmował rozległy ogród królewski, który z czasem, wraz z podupadaniem miasta, stopniowo niszczał i całkowicie zanikł w I połowie XIX wieku. Od XVI wieku na jego obszarze zaczęły powstawać jurydyki, czyli obszary wydzielone spod miejskiego prawa: Retoryka (jej nazwa wzięła początek od katedry Retoryki Akademii Krakowskiej, do której początkowo przynależała) oraz Smoleńsk Duchowny (w okolicach kościoła Bożego Miłosierdzia) i Smoleńsk Wielkorządowy (w rejonie zbiegu ulicy Zwierzyńskiej i Placu Kossaka), o których istnieniu (i orientacyjnym umiejscowieniu) przypominają nazwy współczesnych ulic.

Jurydyki zostały zlikwidowane w roku 1792 i podobnie jak Kleparz czy Garbary (zwane z czasem Piaskiem) włączone w obręb miasta. Już od roku 1800, ale pospółu z Piaskiem i Czarną Wsią, tworzył III dzielnicę. Pod koniec lat 30-tych XIX wieku na jego wschodnim krańcu powstały Planty, a na terenie rozciągającym się w kierunku Zwierzyńca, położonym pośród pól uprawnych i licznych tu ogrodów, zaczęły powstawać podmiejskie dworki.

W latach 1859–1948 stanowił już odrębną, III dzielnicę katastralną miasta, potwierdzoną w nowym podziale administracyjnym obowiązującym od roku 1867 i przy tworzeniu w latach 1910-1915 Wielkiego Krakowa. Po roku 1948 nastąpiła kumulacja mniejszych dzielnic, w których miejsce utworzono większe terytorialnie organizmy, początkowo sześć (od 1951 z Nową Hutą), a potem, od początku roku 1973, cztery. Pomiedzy latami 1948 i 1972 obszar Nowego Świata wchłonęła dzielnica IV Zwierzyniec, a w latach 1973-1991 był on częścią Śródmieścia (nr I). Dziś, od 27 marca 1991 roku, Nowy Świat – dawne Smoleńsko - wchodzi w skład Dzielnicy I Stare Miasto, jednej z osiemnastu na terenie Krakowa.

Nazwą Nowy Świat pierwotnie określało się teren zawarty pomiędzy obecnymi ulicami: Straszewskiego (od ulicy Kapucyńskiej) i fragmentem Podzamcze, rzeką Wisłą w sąsiedztwie ulicy Powiśle, aleją Krasińskiego i dalej ulicami: (fragmentem) Piłsudskiego, (fragmentem) Garncarskiej, Placem Sikorskiego, Jabłonowskich, Loretańską i Kapucyńską, ale na późniejszych mapach, m.in. z roku 1972, za jego północną granicę przyjmuje się ulicę Piłsudskiego (wówczas Manifestu Lipcowego) i ja takie kryterium terytorialne przyjąłem już w opracowaniu dotyczącym Piasku, a konkretnie w VII części tego cyklu. Mój album swym zasięgiem obejmuje więc obszar tej dawnej dzielnicy do ulicy Piłsudskiego, bo jego zabudowa we fragmencie ograniczonym ulicami: Kapucyńską, fragmentem Loretańskiej, Jabłonowskich, Placem Sikorskiego, fragmentem Garncarskiej i fragmentem Piłsudskiego oraz zamykającym ten obszar na styku z Plantami odcinkiem ulicy Straszewskiego, została już zaprezentowana we wspomnianej powyżej części VII.

Pod koniec XIX wieku na terenie Nowego Światu, gdzie dotąd dominowała niska zabudowa, zaczął się intensywny ruch budowlany, związany z galicyjskim boomem gospodarczym oraz stale rozbudowywaną Twierdzą Kraków i teren ten został z czasem zabudowany głównie czynszówkami, które powstawały w zmieniających się stylach: początkowo eklektycznym, a potem (od przełomu XIX i XX wieku) przejściowym pomiędzy eklektyzmem i historyzmem, a secesją. Secesja w czystej postaci pojawia się od początku XX wieku, by w II jego dekadzie zdominować stylowo nowopowstające budynki.

Z dawnych dworków w zasadzie przetrwały dwa: Kossaków, kiedyś Wygoda, w parkowym otoczeniu przy placu Kossaka 4, kiedyś placu Latarnia oraz Potockich (w kompleksie z oficynami bocznymi) przy ulicy Straszewskiego 14-16. Szczególnie efektownie prezentuje się ulica Retoryka, w czym ogromna zasługa Teodora Talowskiego, który zaprojektował tu szereg niezwykle oryginalnych kamienic i śmiało można stwierdzić, że jest to jego galeria autorska.

Aż dziw bierze, że przynajmniej początkowy fragment tej ulicy nie nosi jego imienia, wszak właśnie tutaj dominują zaprojektowane przez niego efektowne kamienice, których styl, zawierający wpływy manieryzmu niderlandzkiego, jest nie do podrobienia. Kraków nie potrafił mu się odwdziżyć za jego twórcze dokonania i dziś jego ulica znajduje się na peryferyjnym osiedlu Pychowice, podobnie zresztą jak wielu innych, wybitnych architektów z okresu galicyjskiego, którzy również na tym terenie pozostawili istotny, twórczy wkład. Oprócz Teodora Talowskiego trzeba więc wymienić takie znane nazwiska jak: Karol Kremer, Filip i Józef Pokutyńscy, Jacek Matusiński, Maksymilian Nitsch, Sławomir Odrzywolski, Antoni Siedek, Tadeusz Stryeński, Władysław Ekielski, Władysław Kaczmarski, Józef Sare, Benjamin Torbe, Leopold Tlachna, Henryk Lamensdorf, Roman Bandurski czy Ludwik Wojtyczko. Oprócz ulicy Retoryka szczególnie okazałe kamienice znajdują się też wzdłuż całej ulicy Piłsudskiego oraz w początkowym fragmencie alei Krasińskiego i te budynki musiały się też znaleźć w moim zbiorze.

Na prezentowanym w albumie obszarze tej dawnej III dzielnicy znajdują się dwie skromne świątynie: Bożego Miłosierdzia oraz Felicjanek, druga z nich połączona z kompleksem klasztornym, obie położone wzdłuż ulicy Smoleńsk. Skromny kościółek p.w. Bożego Miłosierdzia, usytuowany w narożu ulic: Smoleńsk (nr 8) i Felicjanek (nr 1), ma starą metrykę, bo jego początki sięgają XVI wieku. Początkowo drewniany, w latach 1626-29 został zastąpiony murowanym, a swój obecny wygląd zawdzięcza odbudowie dokonanej w drugiej połowie XVII wieku, wnet po najeździe szwedzkim.

Kościół p.w. Niepokalanego Serca Najświętszej Marii Panny i przylegający do niego klasztor sióstr Felicjanek z ulicy Smoleńsk 4-6 mają metrykę z końca XIX wieku, bowiem ten kompleks klasztorny powstał w latach 1882-83 (konsekracja nastąpiła w roku 1884) wg projektu Feliksa Księżarskiego i posiada eklektyczną bryłę z przewagą cech neoromańskich.

Z zabudowy rezydencjonalnej warto wymienić kilka pałaców: Potulickich, Czapskich i Ostaszewskich, zlokalizowanych przy ulicy Piłsudskiego, odpowiednio: 4, 10-12 i 24 oraz Czarkowskich przy ulicy Straszewskiego 20. Nieciekawa przyszłość czeka doprowadzoną niemal do stanu ruiny willę Medyńskich z placu Kossaka 6, róg z ulicą Wygoda, która zostanie wykorzystana na cele hotelowe i całe jej wnętrze jest diametralnie przebudowywane, by nie rzec „prute”.

Cenny pod względem architektonicznym jest modernistyczny już w swym kształcie dawny budynek Muzeum Techniczno-Przemysłowego z ulicy Smoleńsk 9, który powstał w latach 1908-1914 wg projekty tercetu znanych krakowskich twórców: Franciszka Mączyńskiego, Tadeusza Stryeńskiego i Józefa Czajkowskiego (kształt fasady).

Warto także wspomnieć o funkcjonującym na tym obszarze, niezwykle cenionym w Krakowie i posiadającym bogatą historię I Liceum Ogólnokształcącym im. Bartłomieja Nowodworskiego (początkowo I Gimnazjum św. Anny), którego gmach, wybudowany pod koniec XIX wieku, mieści się przy placu Na Groblach 9 (róg ze Straszewskiego 13).

Opisy poszczególnych obiektów starałem się zamieszczać bezpośrednio pod zdjęciami i tam podawać datę ich powstania oraz nazwiska tworzących je architektów.

Na Nowym Świecie przez ponad sto lat mieszkała też i tworzyła słynna, czteropokoleniowa rodzina Kossaków, wybitnych malarzy, a także przedstawicieli polskiej literatury. Dworek, słynna „Kossakówka”, pierwotnie zwany willą Wygoda, powstał około połowy XIX wieku wg projektu Karola Kremiera, a w ręku rodu Kosaków jest on roku 1869. Rodzinny dworek, do dziś otoczony starym parkiem, początkowo był usytuowany pomiędzy korytem Rudawy i wałem I pierścienia Twierdzy Kraków (potem nasypem kolei cyrkumwalacyjnej). Na skutek rodzinnych waśni na przestrzeni ostatnich dwóch dekad jeszcze kilka lat temu znajdował się on w stanie bliskim ruiny, ale teraz powoli odzyskuje swój dawny blask i być może powstanie tu coś na kształt muzeum tego wybitnego i wielce zasłużonego dla Krakowa artystycznego rodu. Protoplastą tej czteropokoleniowej rodziny artystów-malarzy i (w następnych pokoleniach) literatów był Juliusz Kossak (1824-1899). Jeszcze większą sławę zyskał jego syn Wojciech (1857-1942), a cenionym malarzem był również Jerzy (1886-1955), syn Wojciecha. Magdalena Samozwaniec – pisarka satyryczna (1894-1972) oraz Maria Jasnorzewska Pawlikowska – ekscentryczna poetka (1891-1945), były siostrami Jerzego ze związku ich ojca Wojciecha z Marią Kisielnicką. Z kolei Zofia Kossak-Szczucka – pisarka historyczna (1889-1969), była córką Tadeusza, brata Wojciecha oraz Anny Kisielnickiej. Można rzec, że ostatnią znaną mieszkanką Kossakówki była Gloria Kossak – malarka i poetka (1941-1991), córka Jerzego Kossaka i Elżbiety Dzieciołowskiej-Śmiałowskiej. Stworzone tu muzeum może więc stanowić atrakcję turystyczną na skalę światową i dodatkowo przyczynić się do promocji Krakowa.

W czasach III RP na terenie Nowego Świata wybudowano też nieciekawe, budzące ostry sprzeciw społeczny obiekty: hotel Sheraton przy ulicy Powiśle 7, który powstał kosztem zabytkowego budynku dawnego browaru i w roku 2004 uzyskał niechlubny tytuł Archi-Szopy oraz mający tylko w teorii nie przysłać sylwety Wawelu, z założenia podziemny twór CORT (Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego) z ulicy Powiśle 11, zbudowany z „betonu, żelastwa i szkła”, który był nominowany w w/w konkursie w roku 2010, ale „wyróżnienia” tego nie dostał, bo przegrał „zaciętą rywalizację” z równie kuriozalną „kryształową fontanną” z płyty Rynku Głównego.

Oczywiście zdaję sobie sprawę, że w tym zbiorze, w końcu tylko moim subiektywnym obrazie tej dawnej dzielnicy, mogą kryć się pewne luki, ale chyba te najbardziej znane obiekty zostały tu zaprezentowane.

W swej penetracji dzielnic miasta, funkcjonujących przed powstaniem Wielkiego Krakowa, pozostaje mi w zasadzie tylko Kleparz, dawna V. dzielnica, który zapewne stanie się osnową kolejnej, części X tego cyklu.

Póki co zapraszam do odwiedzin tej zapomnianej już nieco dzielnicy, która dla mnie jest bliska, bo stanowiła najbliższe sąsiedztwo dla Piasku mego dzieciństwa i młodości.

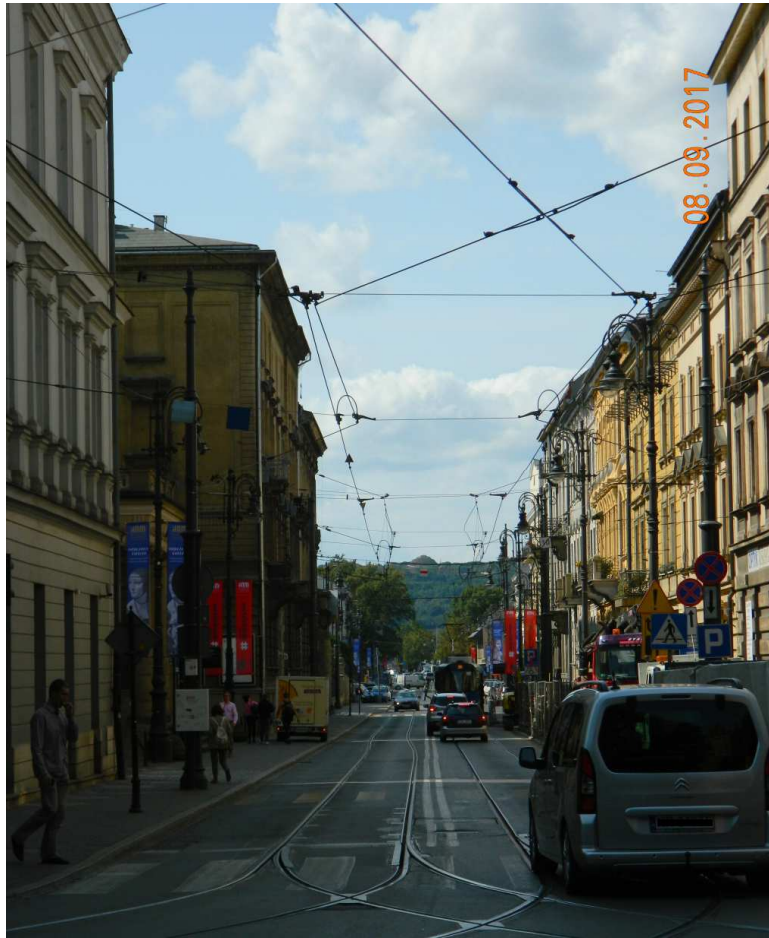
I. Ulica Piłsudskiego (dawniej Wolska i Manifestu Lipcowego)

Fot. nr 1. Wyburzona właśnie „Barcelona”, czyli Bar Uniwersytecki. Bezpownotnie znikł ten popularny lokal, powstały w II połowie XIX wieku. (05.10.2011)

Fot. nr 2 (2-3). Wzdłuż ulicy Piłsudskiego – widoki od strony Plant.

Fot. nr 3.

Fot. nr 4. Kamienica spod nr 2, ukończona w roku 1878.

Fot. nr 5 (5-7). Pałac Ogińskich i Potulickich spod nr 4. Pałac powstał w latach 1874-75, a jego projektantami byli: Leandro Markoni i Filip Pokutyński. (28.07.2011)

Fot. nr 6.

Fot. nr 7. W czasach międzywojennych mieściła się tu resursa kupiecka, a obecnie jest to siedziba Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej (28.07.2011)

Fot. nr 8. Kamienice z ulicy Piłsudskiego pod nr 6 i 8. Ta pierwsza pochodzi z lat 1892-93 (proj. Jan Zychoń), zaś druga z roku 1896 (proj. Tadeusz Stryjeński i Zygmunt Hendel).

Fot. nr 9 (9-12). Różne ujęcia pałacu Krasińskich, następnie Czapskich spod nr 10-12, który został wybudowany w latach 1883-84 wg projektu Antoniego Siedeka. (28.07.2011)

Fot. nr 10. (28.07.2011)

Fot. nr 11.

Fot. nr 12.

Fot. nr 13 (13-15). Eklektyczne domy spod nr 14 -16. Ten pierwszy, własność Władysława Łozińskiego, powstał w roku 1888 wg projektu Tadeusza Stryjeńskiego i Władysława Ekielskiego, a drugi zaś w roku 1890 wg projektu Sławomira Odrzywolskiego i Władysława Kaczmarzkiego. (25.07.2011)

Fot. nr 14. Fasada domu spod nr 14.

Fot. nr 15. Fasada domu spod nr 16.

Fot. nr 16. Pałac Ostaszewskich spod nr 24, powstały w roku 1895 wg projektu Józefa Pokutyńskiego. (25.07.2011)

Fot. nr 17. Kamienica własna Teodora Talowskiego „Pod Śpiewającą Żabą” pod nr 26 (Retoryka 1), wybudowana nad Rudawą w latach 1889-1890. (25.07.2011)

Fot. nr 18. Dawny kiosk ogólnospożywczy Stefanii Garlej – „Garlejki” zlokalizowany naprzeciw Sokoła, który od początku lat 60-tych przetrwał około 50 lat. (12.02.2011)

Fot. nr 19 (19-28). Zabudowa ulicy Piłsudskiego o numerach: 26-40.

Fot. nr 20. Kamienica pod nr 28, pochodząca z roku 1893. (25.07.2011)

Fot. nr 21. Secesyjna już w zdobnictwie fasady kamienica spod nr 30. Została wybudowana w roku 1906 wg projektu Beniamina Torbe. (25.07.2011)

Fot. nr 22. Bliźniacze kamienice pod nr 32-34. Powstały w latach 1891-92 wg projektu Sławomira Odrzywolskiego i noszą cechy eklektyczne. (25.07.2011)

Fot. nr 23 (23-24). Fragment zabudowy ulicy Piłsudskiego o numerach 30-40.
Widoki od strony alei Trzech Wieszczów. (11.01.2011)

Fot. nr 24. (11.01.2011)

Fot. nr 25. Kamienica Małachowskich o cechach stylu przejściowego spod nr 36, która powstała w latach 1907-1908 wg projektu Sławomira Odrzywolskiego. (25.07.2011)

Fot. nr 26. Kamienica spod nr 38, stylistycznie podobna do poprzedniczki, która powstała w roku 1908 wg projektu Henryka Lamensdorfa. (25.07.2011)

Fot. nr 27 (27-28). Eklektyczna kamienica własna Władysława Ekielskiego spod nr 40/ Krasieńskiego 25, wybudowana przez architekta w roku 1899. (25.07.2011)

Fot. nr 28. Widok na na narożnik z aleją Krasieńskiego. (21.04.2012)

II. Aleja Krasińskiego

Fot. nr 29 (29-29a). Naroże ulicy Piłsudskiego i alei Krasińskiego. Kamienica narożna to dom własny Władysława Ekielskiego z dobudowanym w latach 30-tych XX wieku trzecim piętrem, które przytłumiło okrągłą wieżę widokową. (21.04.2012)

Fot. nr 29a. Minęło pięć lat, a wielka reklama nadal szpeci fasadę budynku.

Fot. nr 30 (30-30a). Kamienica pod nr 23 z dawną pracownią witraży S.G. Żeleńskiego na parterze. Została wybudowana w latach 1906-1907 wg projektu Ludwika Wojtyczki. (01.10.2011)

Fot. nr 31. (01.10.2011)

Fot. nr 32. Kamienica Pod Sową spod nr 21 oddana do użytku z roku 1907. Autorami jej projektu byli: Roman Bandurski i Piotr Kozłowski. (01.10.2011)

Fot. nr 32. Kamienica z początku XX wieku spod nr 19, podobna stylistycznie zabudowie pod nr 21-23. Na jej projektanta i czas budowy nie udało mi się natrafić. (01.10.2011)

Fot. nr 33. Kamienica Julii Beaupre spod nr 17/Smoleńsk 37. Powstała w roku 1908 wg projektu Józefa Pokutyńskiego. (01.10.2011)

Fot. nr 34. Międzywojenna kamienica spod nr 3.

Fot. nr 35 (35-35b). DH Jubilat spod nr 1, który trwa w tym miejscu, w narożu z ulicą Zwierzyniecką, od roku 1969. Jego projektantem był Henryk Markoni. Symbolizował jeden z pierwszych powiewów „Zachodu” w naszym mieście, a na jego otwarciu kłębiły się niewyobrażalne tłumy, co trwało przez dobry tydzień.

Fot. nr 35a.

Fot. nr 35b. Spojrzenie na narożnik z ulicą Zwirzyńską.

Fot. nr 36. Widok DH Jubilat w ujęciu od strony Wisły.

III. Plac Kossaka

Fot. nr 37 (37-59). Różne ujęcia Kosakówki (fot. nr: 37-52) i tzw. „Jerzówki” (po jej prawej stronie) na przestrzeni siedmiu lat, pomiędzy 2010 i 2017 rokiem. (29.03.2010)

Fot. nr 38. Dworek pierwotnie zwany willą Wygoda, zasiedlony przez Kosaków w roku 1869, który powstał w tym miejscu w połowie XIX wieku, a jego projektantem był Karol Kremer. (29.03.2010)

Fot. nr 39. (11.01.2011)

Fot. nr 40. (07.02.2011)

Fot. nr 41. (07.02.2011)

Fot. nr 42. (08.02.2011)

Fot. nr 43. (08.02.2011)

Fot. nr 44 (10.11.2013)

Fot. nr 45.

Fot. nr 46.

Fot. nr 47.

Fot. nr 48.

Fot. nr 49.

Fot. nr 50.

Fot. nr 51.

Fot. nr 52. Postęp prac nie poraża.

Fot. nr 53 (53-59). Tzw. „Jerzówka”, czyli przebudowana w okresie międzywojennym na dom mieszkalny dawna oficyna, w której mieszkał Jerzy, syn Wojciecha, wraz z rodziną.
(29.03.2010)

Fot. nr 54. (07.02.2011)

Fot. nr 55. (08.02.2011)

Fot. nr 56. (08.02.2011)

Fot. nr 57. „Jerzówka” w ujęcie od strony ogrodu przy dawnej willi Medyńskich.
(08.02.2011)

Fot. nr 58.

Fot. nr 59.

Fot. nr 60. Współczesny Plac Kossaka, czyli galicyjski plac Latarnia.

Fot. nr 61 (61-66). Różne ujęcia willi Medyńskich spod nr 6, róg z ulicą Wygoda, która powstała w roku 1899 wg projektu Jacka Matusińskiego. (11.01.2011)

Fot. nr 62. (07.09.2011)

Fot. nr 63. (07.09.2011)

Fot. nr 64. (20.08.12)

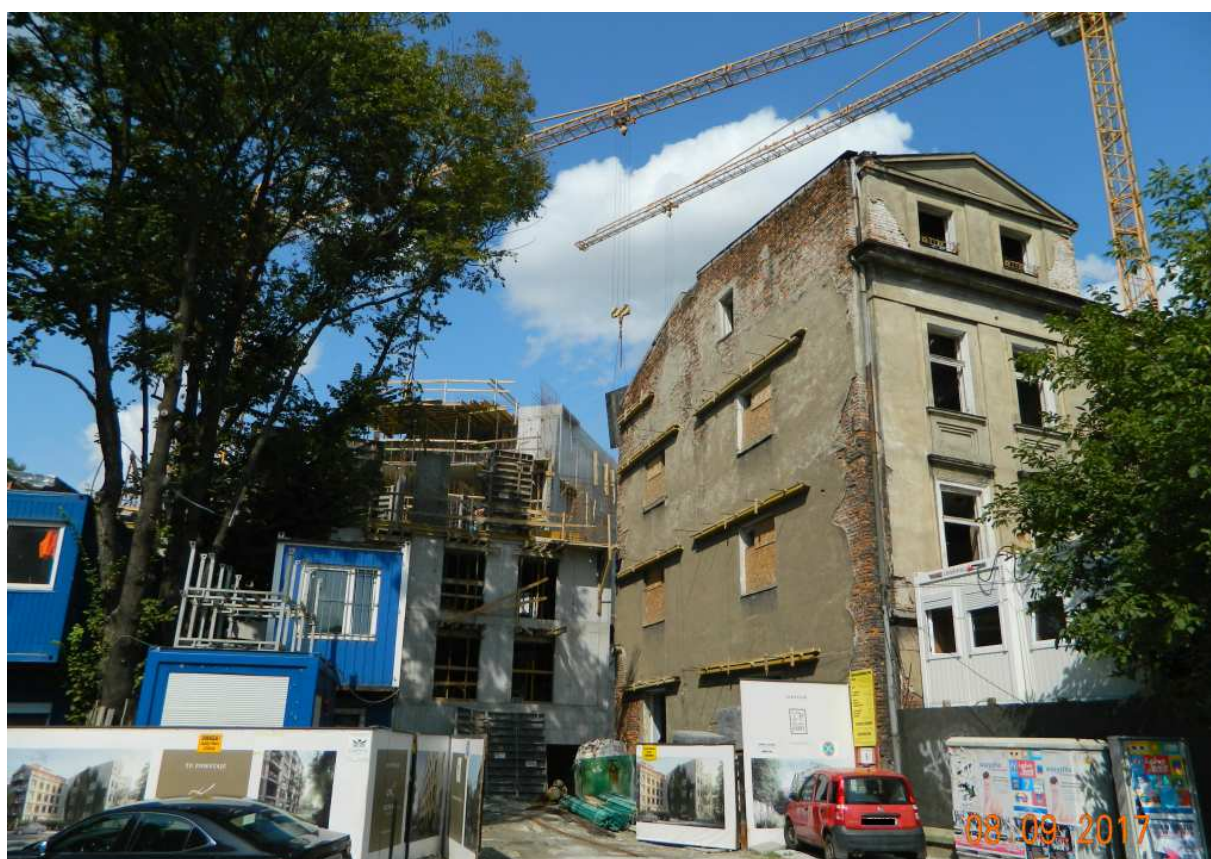
Fot. nr 65 (65-68). Stan w trakcie przebudowy (i rozbudowy) na hotel. Inwestorem jest Adam Bachleđa Curuś, kontrowersyjna postać z Zakopanego.

Fot. nr 66.

Fot. nr 67.

Fot. nr 68.

IV. Ulica Powiśle, Podzamcze i Plac na Groblach

Fot. nr 69 (69-71). Eklektyczny gmach dawnego I Gimnazjum im. Bartłomieja Nowodworskiego z placu Na Groblach 9/ Straszewskiego 13, który został wybudowany w latach 1897-99 wg projektu Józefa Sarego (architektura) i Fryderyka Lachnera (dekoracja sgraffitowa).

Fot. nr 70. Zwieńczenie ryzalitu fasady.

Fot. nr 71. Ryzalit fasady.

Fot. nr 72. Przebudowany szkolny ośrodek sportowy przy placu Na Groblach 23. Podczas ostrych zim z drugiej połowy lat 60-tych jego bieżnia zamieniała się w naturalny tor lodowy, gdzie można było poszaleć na „panczenach”. Tu też w lecie odbywały się międzyszkolne zawody w popularnym kiedyś czwórboju lekkoatletycznym, na który składały się: sprint na 60 metrów, skok w dal i wzwyż oraz rzut piłeczką palantową.

Fot. nr 73 (73-74). Początkowy fragment Placu na Groblach do nr 6. Kamienica nr 6 (z prawej) powstała w latach 1897-98 wg projektu Leopolda Tlachny, a spod nr 2 (dom własny Karola Tichego – w tle) w roku 1912. (25.01.2010)

Fot. nr 74. Spojrzenie w kierunku nowych bloków z ulicy Zwierzynieckiej przez wolną przestrzeń po wyburzonych właśnie budynkach pod nr 4 i 5. (25.01.2010)

Fot. nr 75 (75-76). Północna pierzeja placu Na Groblach o nr 2-6 ponad szkolnym boiskiem i bieżnią.

Fot. nr 76. Zabudowa placu Na Groblach o numerach: 2-5.

Fot. nr 77. Wjazd na podziemny parking pod placem Na Groblach (nr 24) od strony ulicy Powiśle.

Fot. nr 78. Półudniowa pierzeja placu Na Groblach o numerach 19-22, gdzie dominuje współczesna zabudowa.

Fot. nr 79 (79-82). Hotel Sheraton z ulicy Powiśle 7 i przylegająca do niego atrapa dawnego browaru spod nr 8. Z prawej plac na Groblach i wjazd na nowowypbudowany parking podziemny pod szkolnym kompleksem sportowym (pod nr 24). (25.01.2010)

Fot. nr 80. (25.01.2010)

Fot. nr 81 (81-82). Hotel Scheraton – Archi-Szopa roku 2004. Powstał w miejscu browaru z końca XVIII wieku, po którym przed jego fasadą została spreparowana kuriozalna atrapa. (25.01.2010)

Fot. nr 82. (07.09.2011)

Fot. nr 83 (83-85). Panoramy zza Mostu Dębnickiego na południowy skraj Nowego Świata wzdłuż ulicy Powiśle. Zabudowa tej ulicy, z wyjątkiem nieistniejącego już browaru, powstawała od końca XIX wieku po okres międzywojenny. (20.09.2014)

Fot. nr 84.

Fot. nr 85.

Fot. nr 86. Skrajny fragment Nowego Świata wzdłuż ulicy Powiśle w ujęciu z wylotu ulicy Konopnickiej. (14.10.2011)

Fot. nr 87 (87-88). Na styku Nowego Światu i wzgórza wawelskiego –
ujęcia od strony Mostu Dębnickiego. (14.10.2011)

Fot. nr 88.

Fot. nr 89. Żurawie ponad placem na Groblach. (14.10.2011)

Fot. nr 90 (90-93). Widoki z dębnickiego brzegu Wisły w stronę placu Na Groblach, którego zabudowa powstała głównie na przełomie XIX i XX wieku w sąsiedztwie zlikwidowanego końskiego targowiska. Wcześniej, od średniowiecza, przestrzeń placu zajmowała przystań rzeczna, zlokalizowana „na groblach”.

Fot. nr 91.

Fot. nr 92.

Fot. nr 93. W tle podłużny gmach szkolny, wybudowany pod koniec XIX wieku przy placu Na Groblach 9, który zajmuje słynne I Liceum im. Bartłomieja Nowodworskiego.

Fot. nr 94 (94-100). Różne ujęcia czasowe drugiej szpetoty, czyli podziemnej w założeniu konstrukcji CORT (centrum Obsługi Ruchu Turystycznego) z ulicy Powiśle 11, który Archi-Szopą nie został, bo w 2010 „przegrał” konkurencję z równie kuriozalną „kryształową fontanną” z płyty Rynku Głównego. (25.11,2010)

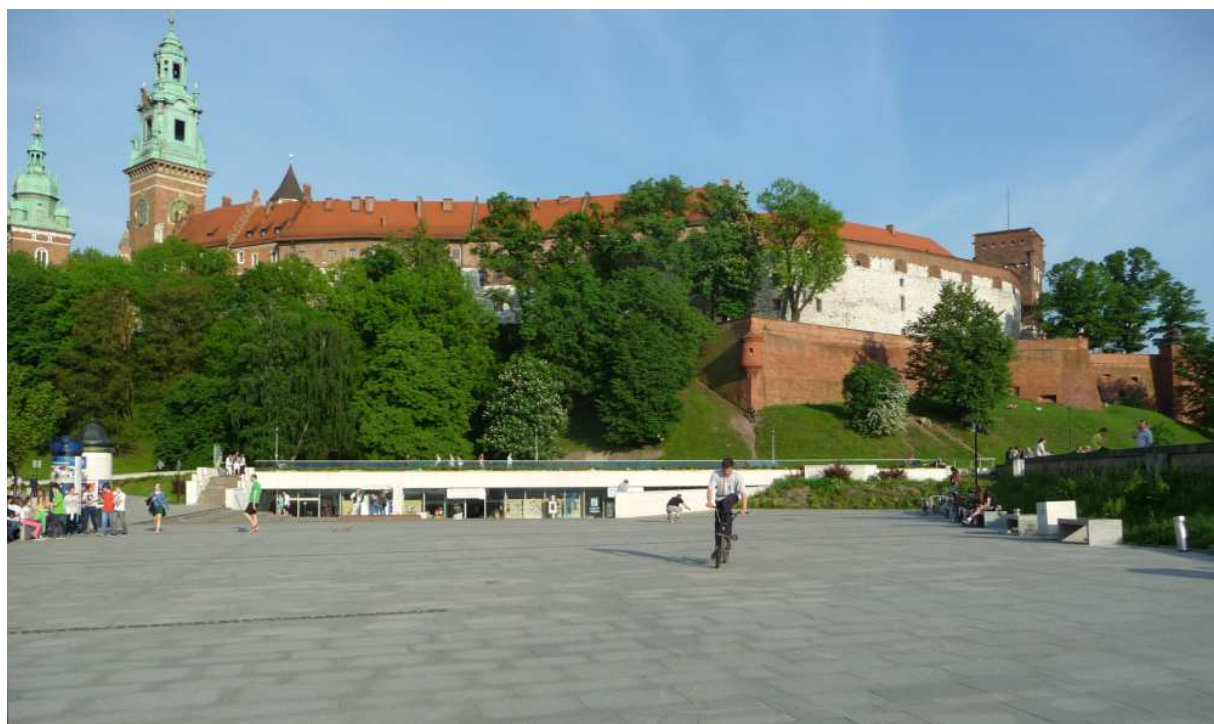
Fot. nr 95. (25.11.2010)

Fot. nr 96. (07.02.2011)

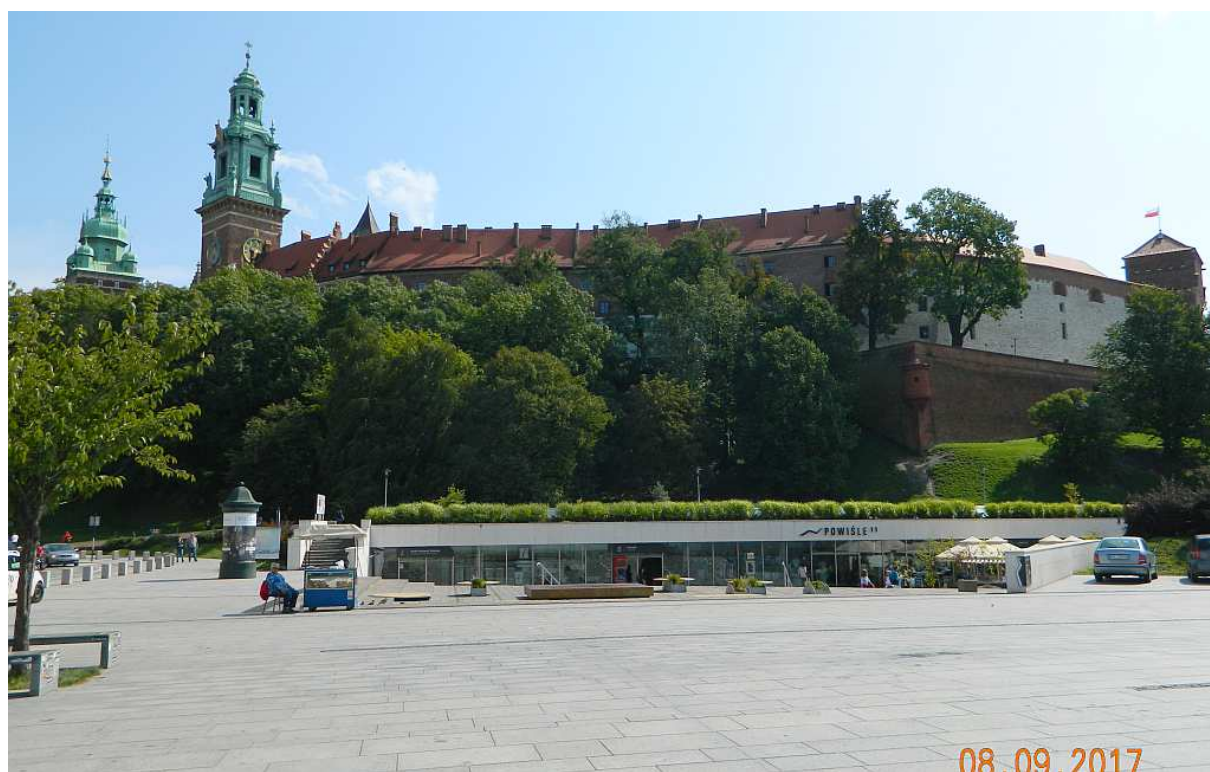
Fot. nr 97. (13.12.2013)

Fot. nr 98. (15.05.2013)

Fot. nr 99.

Fot. nr 100.

Fot. nr 101 (101-102). Kamienica z ulicy Powiśle 12/Podzamcze 28, która została wybudowana w roku 1908 wg projektu Henryka Lamensdorfa. (17.05.2014)

Fot. nr 102. Portal i drzwi z elementami secesji.

Fot. nr 103 (103-104). W stronę ulicy Podzamcze. (25.11.2010)

Fot. nr 104. Zabudowa ulicy Podzamcze o numerach: 14-28, która powstała głównie w okolicy przełomu XIX i XX wieku.

Fot. nr 105. Końcowy fragment ulicy Podzamcze w ujęciu z drogi wiodącej na Wawel.
Z lewej kamienica spod nr 14 (w narożu z ulicą Straszewskiego 2). (30.09.2015)

Fot. nr 106. Spojrzenie z Wawelu w stronę ulicy Zwirzyńskiej.

Fot. nr 107 (107-108). Widoki z dębnickiego brzegu Wisły, z sąsiedztwa centrum sztuki japońskiej Manggha, w stronę ulicy Powiśle.

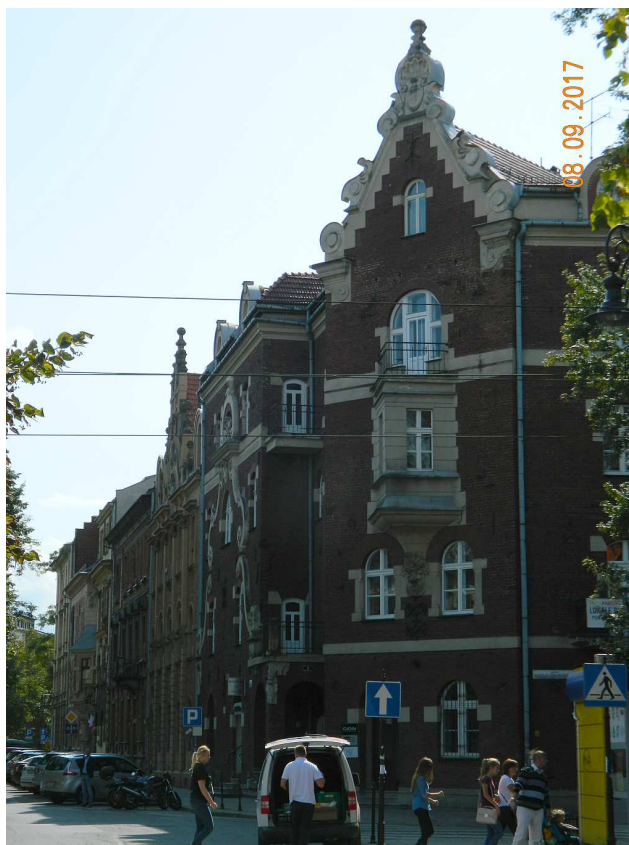

Fot. nr 108.

V. Ulica Retoryka

Fot. nr 109 (109-133). „Galeria” kamienic zaprojektowanych przez Teodora Talowskiego wzdłuż początkowego fragmentu ulicy Retoryka (nr: 1-9). (06.08.2009)

Fot. nr 110 (110-115). Kamienica własna („Pod Śpiewającą Żabą”) spod nr 1 i jej detale.

Fot. nr 111. W latach 60-tych zeszłego wieku swą siedzibę miała tu Sp-nia Pracy Świt, która korzystała z usług chałupników.

Fot. nr 112. Efektowne zwieńczenie fasady, jak przystało na mistrza Talowskiego. Kraków powinien okazać mu więcej szacunku, niż zaściankowa ulica na peryferyjnym osiedlu Pychowice.

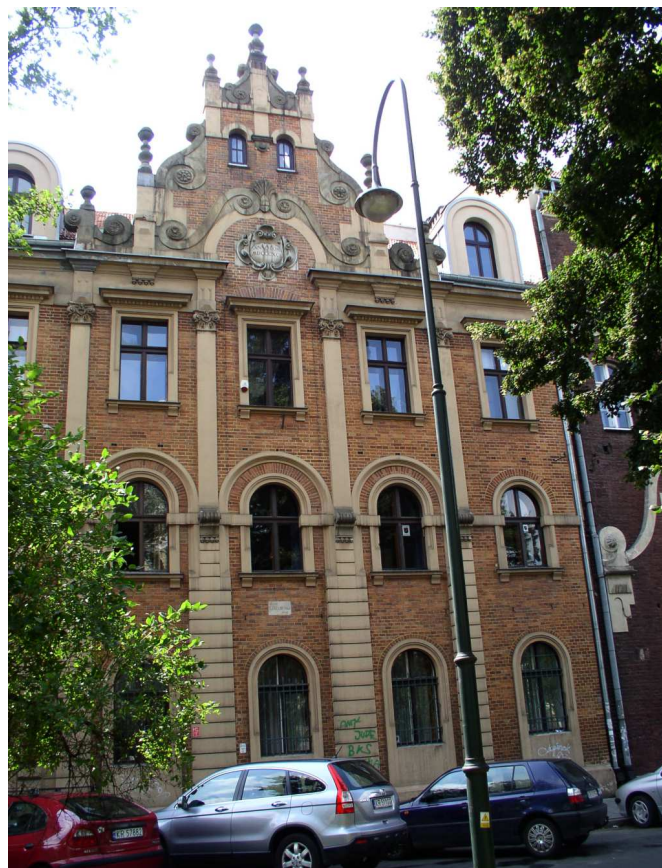
Fot. nr 113 (113-115). Widoki od strony ulicy Retoryka. (06.08.2009)

Fot. nr 114. W drugiej połowie XIX wieku w miejscu banku mieściła się popularna w okolicy apteka. Wewnątrz panowała cisza i unosiły się specyficzne zapachy. (07.09.2011)

Fot. nr 115.

Fot. nr 116 (116-120). Kamienica spod nr 3 z lat 1891-1893. (06.08.2009)

Fot. nr 117. (07.09.2011)

Fot. nr 118.

Fot. nr 119 (119-120). Detale fasady.

Fot. nr 120.

Fot. nr 121 (121-122). Kamienica pod nr 5 z lat 1887-1892.

Fot. nr 122. Oryginalne drzwi i portal. (07.09.2011)

Fot. nr 123 (123-127). Kamienica spod nr 7 – „Festina Lente” (1887). (06.08.2009)

Fot. nr 124. (07.09.2011)

Fot. nr 12.

Fot. nr 126. (07.09.2011)

Fot. nr 127. Godło i inskrypcja na fasadzie.

Fot. nr 128 (128-132). Kamienica pod nr 9 – „Pod Osłem” (1891). (06.08.2009)

Fot. nr 129.

Fot. nr 130. (07.09.2011)

Fot. nr 131. (07.09.2011)

Fot. nr 132. Godło i inskrypcja na fasadzie.

Fot. nr 133. Ujęcie „galerii” Talowskiego od strony ulicy Smoleńsk. (07.09.2011)

Fot. nr 134. Pałac Ostaszewskich spod nr 2, wybudowany w roku 1895. (25.07.2011)

Fot. nr 135. „Dom Stu Balkonów” spod nr 4, który powstał w roku 1962.

Fot. nr 136. Alejka w miejscu dawnego koryta Rudawy – widok z ulicy Smoleńsk.

Fot. nr 137 (137-140). Niewiele detali pozostało po dawnym Domu Egipskim spod nr 10-12/Smoleńsk 10-12. Pierwowzór powstał w roku 1893 wg projektu K. Sachnitza. Stan obecny zawdzięczamy przebudowie z przełomu lat 20/30 XX wieku w duchu modernizmu, kiedy usunięto większość „starożytnych” detali. (07.09.2011)

Fot. nr 138. Portal od strony ulicy Smoleńsk 10. (19.11.2011)

Fot. nr 139. Widok z ulicy Retoryka. Stan po przebudowie wg projektu Wacława Krzyżanowskiego. Teraz ten budynek niczym już nie zachwyca. (07.09.2011)

Fot. nr 140. Portal od strony ulicy Retoryka z nazwiskiem właściciela. (07.09.2011)

Fot. nr 141. Z prawej willa S. Lewkowicza z ulicy Smoleńsk 14, ukończona w roku 1922, której projektantem był Wacław Krzyżanowski.

Fot. nr 142. W tym warsztacie pod nr 13, dziś zamienionym na garaże, pół wieku temu zakład mechaniki samochodowej założył Sobiesław Zasada, krakowski mistrz kierownicy, pospołu z Kazimierzem Osińskim, swoim pilotem (jakiś czas później współudziałowcem został Merek). Oczywiście reperowano tu głównie pojazdy renomowanych firm zagranicznych, wszak "Sobek" był już w tym czasie "obywatelem świata".

Fot. nr 143 (143-144). Niepozornie wyglądająca, jak na dokonania Teodora Talowskiego, może przez te plastiki, które nie mają nic wspólnego z oryginałami, kamienica jego autorstwa spod 15 - "Długo myśl - prędko czyń" - z lat 1887-1888. Co ciekawe nie jest ona wpisana do rejestru zabytków i pewnie dlatego znajduje się w tak opłakanym stanie.

Fot. nr 144. Inskrypcja na fasadzie.

Fot. nr 145. Zabudowa ulicy pod nr: 21-23, która powstała w ostatniej dekadzie XIX w.

Fot. nr 146. Aleja pośrodku ulicy w miejscu koryta Rudawy – widok z placu Kossaka.

VI. Ulica Smoleńsk

Fot. nr 147. Pałac Czarkowskich z ulicy Straszewskiego 20, wybudowany w roku 1876. Jego projektantem był Maksymilian Nitsch.

Fot. nr 149 (148-149). Bydynek dawnej szkoły męskiej, dziś SP nr 4.

Fot. nr 149. Ten gmach o cechach neogotyckich spod nr 7 powstał w latach 1877-81 wg projektu Macieja Moraczewskiego.

Fot. nr 150 (150-152). Gmach dawnego Muzeum Techniczno-Przemysłowego spod nr 9, gdzie obecnie mieści się Wydziału Form Przemysłowych ASP. (1908-1914)

Fot. nr 151 (151-152). Detale fasady gmachu, który powstał w latach 1908-1914 wg projektu tercetu architektów: Franciszka Mączyńskiego, Tadeusza Stryjeńskiego i Józefa Czajkowskiego (zdobnictwo fasady).

Fot. nr 152.

Fot. nr 153 (153-154). Neoromańska bryła kościoła sióstr Felicjanek spod nr 6, który został wybudowany w latach 1882-83 wg projektu Feliksa Księżarskiego.

Fot. nr 154.

Fot. nr 155 (155-156). Kamienica pod nr 23 z ostatniej ćwierci XIX wieku.

Fot. nr 156.

Fot. nr 157 (157-160). Różne ujęcia kościoła p.w. Bożego Miłosierdzia. Stan z końca XVII. wieku po odbudowie dokonanej po najeździe szwedzkim. (06.08.2009)

Fot. nr 158. (19.11.2011)

Fot. nr 159 (159-160). Dom prebendalny przy kościele, obiekt o cechach eklektycznych.
(06.08.2009)

Fot. nr 160. (19.11.2011)

Fot. nr 161. Dom Egipski w ujęciu od strony ulicy Smoleńsk (nr 8-10).

Fot. nr 162. Zabudowa ulicy Smoleńsk o numerach: 16 do 26 z końca XIX wieku.

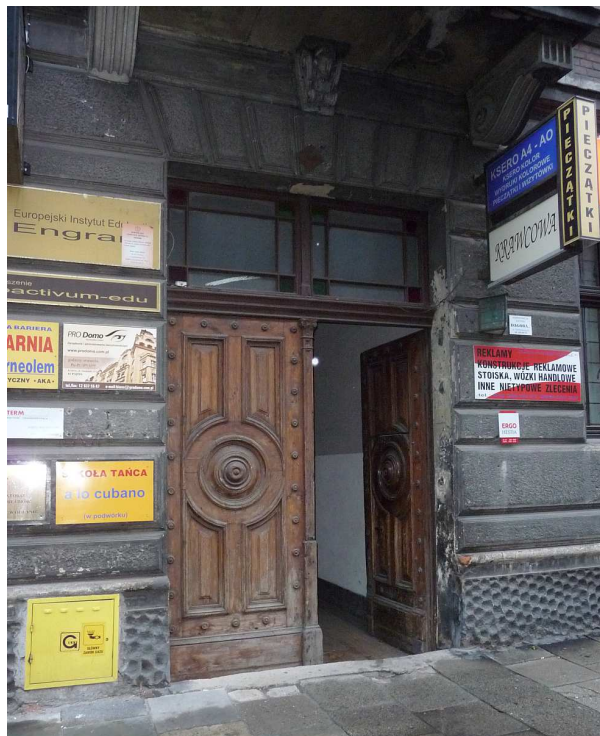
Fot. nr 163. Kute w metalu drzwi kamienicy spod nr 16 (koniec XIX wieku). (07.09.2011)

Fot. nr 164 (164-165). Kamienica spod nr nr 18, która powstała w roku 1887 wg projektu Teodora Talowskiego. (19.11.2011)

Fot. nr 165. Odnowiony portal. (07.09.2011)

Fot. nr 166 (166-168). Kilka ciekawszych portali i drzwi wejściowych w końcowym fragmencie ulicy Smoleńsk. Tu brama kamienicy pod nr 22 pochodzącej z końca XIX wieku. (07.09.2011)

Fot. nr 167. Drzwi kamienicy spod nr 27 o znamionach secesyjnych (1908). (07.09.2011)

Fot. nr 168. Mocno zniszczone drzwi kamienicy spod nr 35, wybudowanej w roku 1910. (07.09.2011)

VII. Ulice: Felicjanek, Mała i Zegadłowicza

Fot. nr 169 (169-170). Nadbudowywana kamienica z ulicy Felicjanek 18, pochodząca z ostatniej ćwierci XIX wieku.

Fot. nr 170.

Fot. nr 171 (171-172). Eklektyczna kamienica z ul. Małej 4 z ostatniej kwarty XIX wieku.

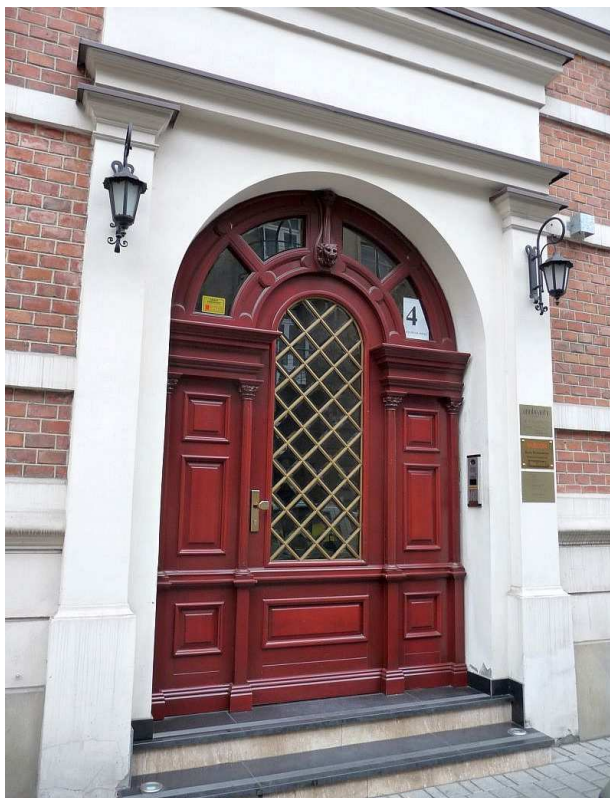
Fot. nr 172. Detale parteru.

Fot. nr 173. Zabudowa ulicy Felicjanek o nr: 21-27, pochodząca z końca XIX wieku.

Fot. nr 174(174-175). Kamienica z ostatniej ćwierci XIX wieku z ulicy Zegadłowicza 4.

Fot. nr 175. Efektowne drzwi kamienicy. (2014)

Fot. nr 176. Typowy dla końca XIX wieku fragment zabudowy ul. Felicjanek o nr: 1-7.

Fot. nr 177 (177-178). Bogato zdobiona, eklektyczna kamienica z ulicy Felicjanek 5. (1885)

Fot. nr 178. Detale zwieńczenia ryzalitu.

Fot. nr 179. Zaulek wzdłuż ulicy Bożego Miłosierdzia. W tle mur klasztoru Felicjanek.

Fot. nr 180. Jeszcze jedno ujęcie kościółka Bożego Miłosierdzia i przylegającego do niego domu prebendalnego, który w tym kształcie pochodzi zapewne z początku XX wieku.

VIII. Ulice: Zwierzyniecka i Tarłowska

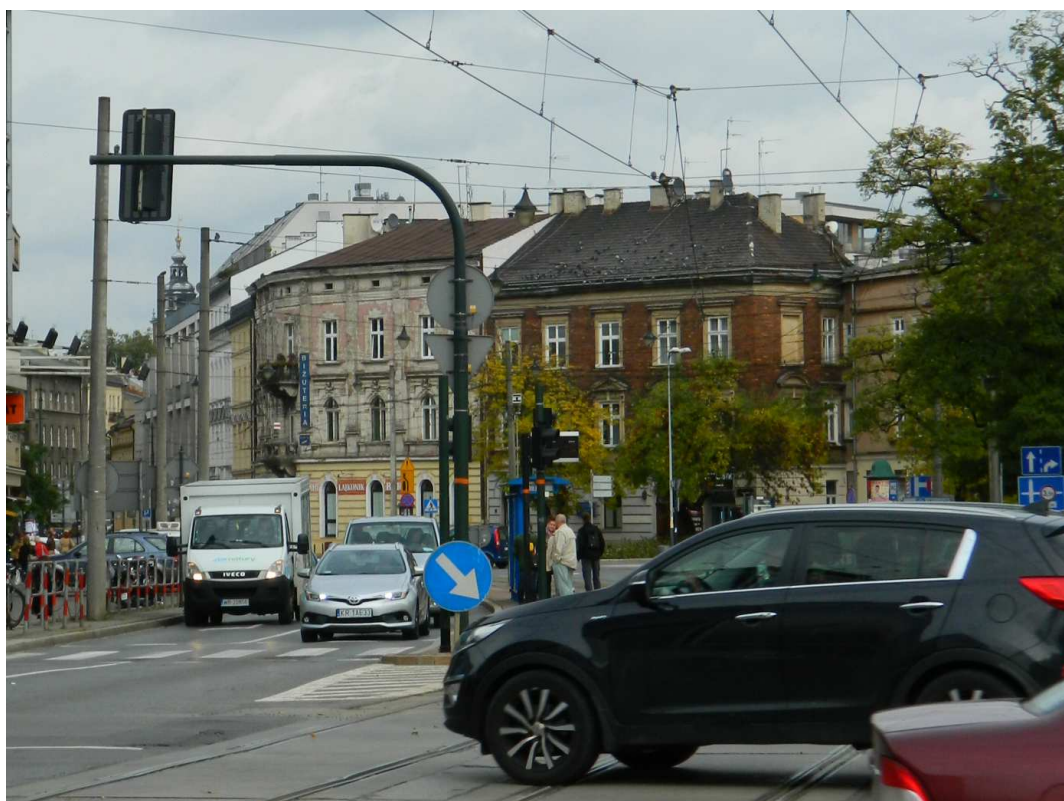
Fot. nr 181. Spojrzenie zza Wisły na końcowy fragment ulicy Zwierzynieckiej w sąsiedztwie DH Jubilat.

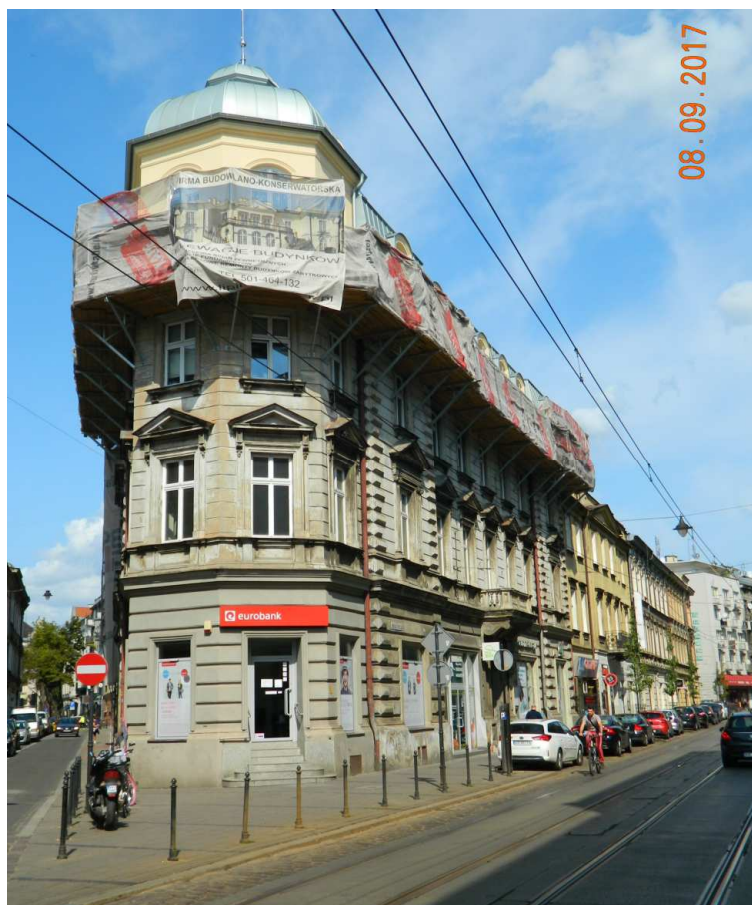
Fot. nr 182. DH Jubilat - ujęcie z Mostu Dębnickiego. Powstawał klika w miejscu dawnego dworku Pod Pawiem, a jego budowa została ukończona w roku 1969.

Fot. nr 183(183-183a). Końcowy fragment ul. Zwierzynieckiej w ujęciu z alei Krasińskiego.

Fot. nr 183a.

Fot. nr 183 (183-186). Fragment zabudowy ulicy Zwirzynieckiej o numerach: 21-27.

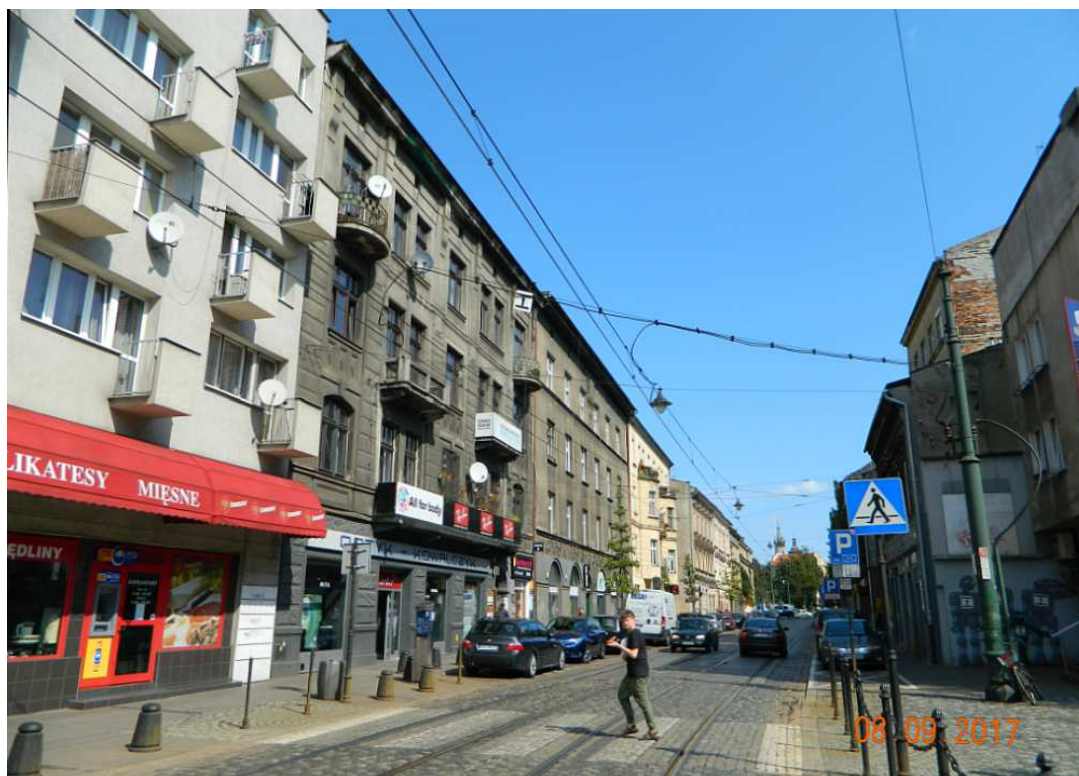
Fot. nr 184. Nadbudowywana kamienica z naroża ulic: Zwirzynieckiej (nr 27) i Felicjanek 18.

Fot. nr 185. Kamienice pod nr: 21 i 23, wybudowane w ostatniej dekadzie XIX wieku.

Fot. nr 186. Pierzeja o numerach: 21-27 w ujęciu z wylotu ulicy Małej.

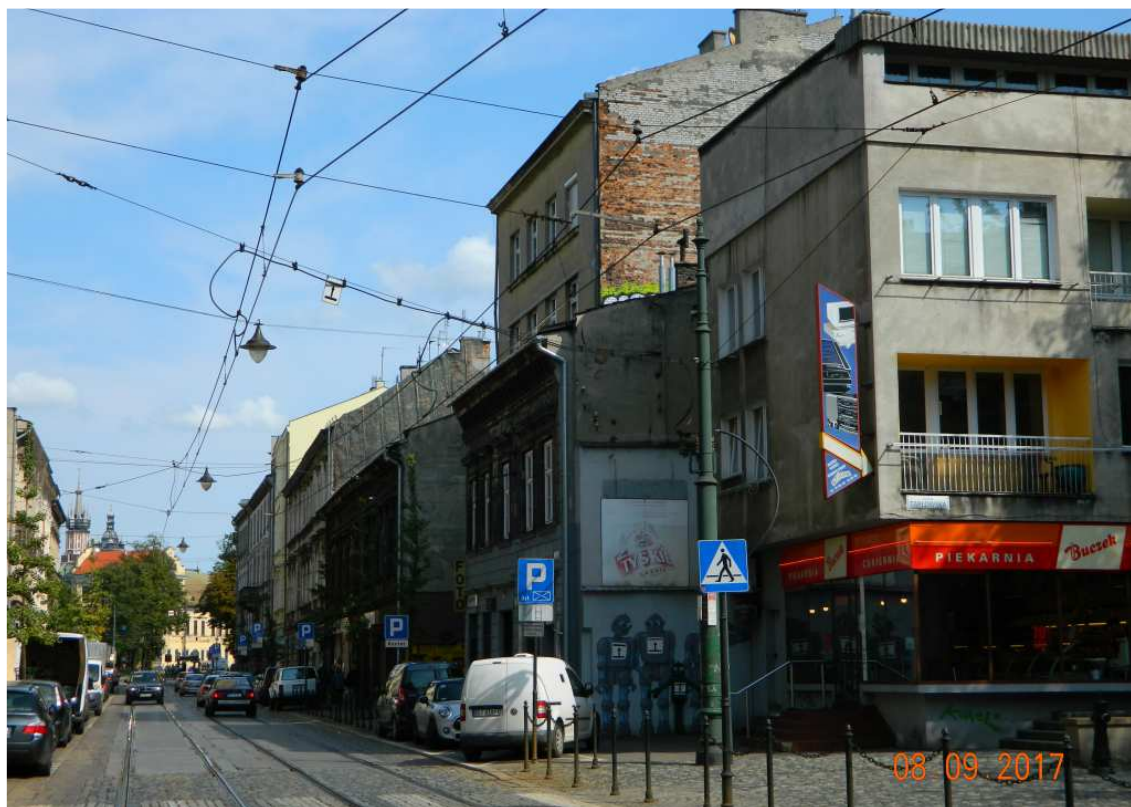
Fot. nr 187. Początkowy fragment ulicy Zwirzyńieckiej o nieparzystych numerach (do nr 17). W widocznym na lewo pomieszczeniu sklepowym w czasach PRL mieścił się uwielbiany przez dzieciarnię sklep zabawkowy o nazwie Pinokio.

Fot. nr 188 (188-190). Początkowy fragment ulicy Zwirzyńieckiej do numeru 16 . Widoki od strony ulicy Małej. Niskie domy o numerach 10, 12 i 16 pochodzą z lat 70-tych XIX wieku. (06.08.2009)

Fot. nr 189. (08.06.2011)

Fot. nr 190.

Fot. nr 191. Dom spod nr 16 wybudowany zapewne w III ćwierci XIX wieku.

Fot. nr 192. Dom spod nr 12 pochodzący z lat 1868-1871 (proj. Jacek Matusiński).

Fot. nr 193. Domy o numerach 10-16 w ujęciu od strony Plant. (11.05.2013)

Fot. nr 194. Zabudowa ulicy o numerach: 4-16.

Fot. nr 195. Odnowiona kamienica spod nr 7, która powstała w roku 1892 wg projektu Beniamina Torbe. (06.06.2014)

Fot. nr 196. Początkowy fragment ulicy Zwirzyńckiej o nr: 3-23 w ujęciu spod gmachu filharmonii.

Fot. nr 197. Betonowo-szklany budynek spod nr 2, który powstał w miejscu dawnej drukarni Anczyca. Od początku lat 70-tych XX wieku był tam pusty plac, który z czasem został wykorzystywany jako parking

Fot. nr 198 (198-204). Relikt klasycystycznej zabudowy Krakowa z III ćwierci XIX wieku z ulicy Tarłowskiej 12, róg z ulicą Zwierzyniecką. Warto mu było poświęcić kilka ujęć, bo spoglądając na niego odczuwało się klimat Krakowa z czasów Ignacego Kriegera; dziś to już tylko wspomnienie. (08.02.2011)

Fot. nr 199. (08.02.2011)

Fot. nr 200. (08.02.2011)

Fot. nr 201. (11.05.2013)

Fot. nr 202. (11.05.2013)

Fot. nr 203. Originalne ośmiopolowe okna drewniane, otwierane na zewnątrz, charakterystyczne dla klasycystycznych budynków. To dziś w Krakowie prawdziwa rzadkość, choć w obrazie Krakowa dominowały w III ćwierci XIX wieku. (06.06.2014)

Fot. nr 204. (06.06.2014)

Fot. nr 205 (205-206). Dziś pierzeja ulicy Tarłowskiej została „domknięta”, by użyć słownictwa p. prezydent E. Koterby. Czy ciekawiej wygląda ten mur od oryginalnego domu? Czy obiekt ten nie zasługiwał na wpisanie do rejestru zabytków?

Fot. nr 206.

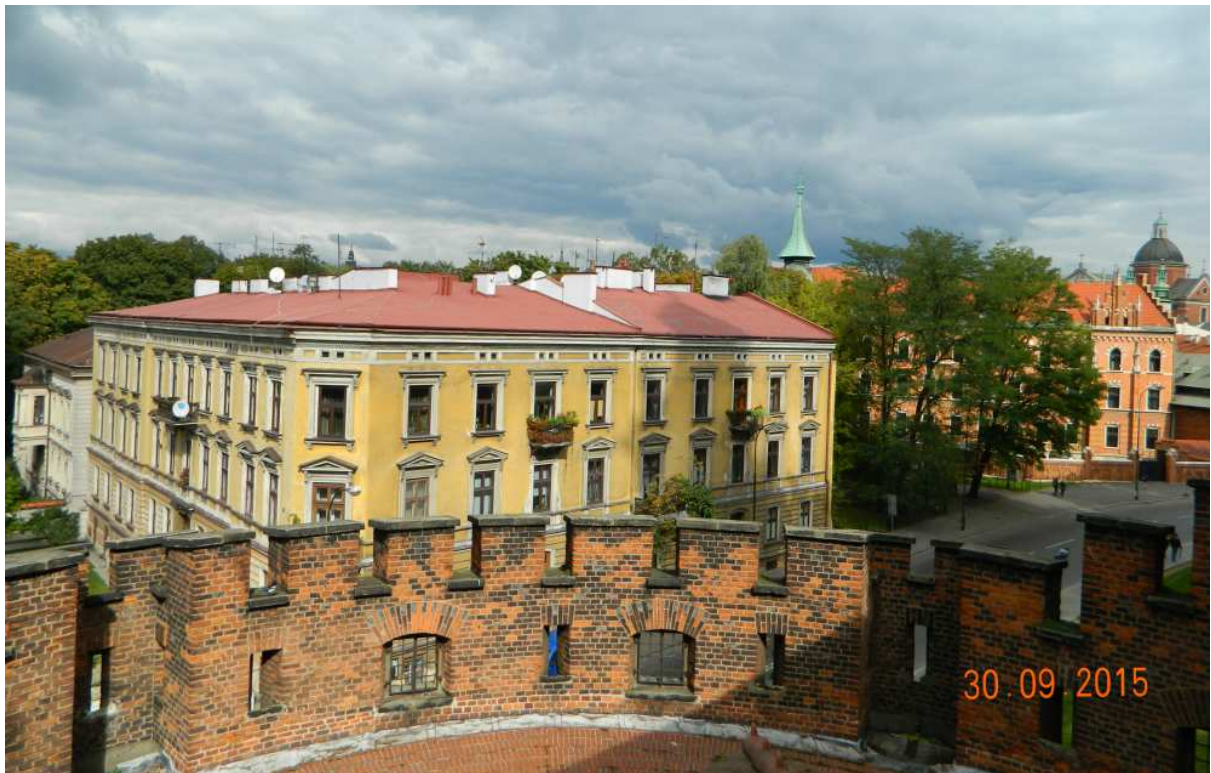

Fot. nr 207. Wzdłuż ulicy Tenczyńskiej, której zabudowa powstała na przełomie XIX i XX wieku. W tle ogród w zespole dworskim Potockich przy ulicy Straszewskiego 14-16.

Fot. nr 208. Zabudowa ulicy Tarłowskiej o nr: 1-11 z przełomu XIX i XX wieku.

IX. Ulica Straszewskiego

Fot. nr 209 (209-210). Kamienica spod nr 2/Podzamcze 14, zbudowana w II połowie XIX wieku na styku Nowego Świata i Śródmieścia. Taka zabudowa nigdy nie powinna powstać na terenie Plant. Fot. nr: 129-130 - widoki z Wawelu.

Fot. nr 210.

Fot. nr 211 (211-213). Widoki na Wawel w końcowym fragmencie ulicy.
Z lewej przysłonięta willa pod nr 1, wciśnięta w teren Plant. (14.10.2011)

Fot. nr 212. Z lewej typowa galicyjska czynszówka pod nr 2/Podzamcze 14. Jej
wybudowanie dało asumpt do powstania w tym miejscu kolejnych dwóch obiektów
i znacznego ubytku zielonej przestrzeni Plant. (14.10.2011)

Fot. nr 213. Planty na odcinku od wylotu placu Na Groblach.

Fot. nr 214 (214-216). Willa „Mały Wawel” na terenie Plant (ulica Podzamcze nr 10).

Fot. nr 215. Ten piękny budynek, który i w innym miejscu by błyszczał, powstał w latach 1886-88 wg projektu Tadeusza Stryjeńskiego. Tu jego narożnik od strony Plant.

Fot. nr 216. Północny fragment willi.

Fot. nr 217. Willa z ulicy Straszewskiego 1, która również powstała w latach 1886-88 wg projektu Tadeusza Stryjeńskiego. Czy musiała zostać wciśnięta w Planty?

Fot. nr 218. Fragment ulicy Straszewskiego o nr: 6-10 z przełomu XIX i XX wieku.

Fot. nr 219 (219-220). Kamienica spod nr 9, wybudowana w roku 1908 wg projektu Kazimierza Brzezińskiego.

Fot. nr 220. Secesyjne zdobnictwo drzwi kamienicy. (14.10.2011)

Fot. nr 221. Narożnik ulic: Straszewskiego 13 i placu Na Groblach 9 z gmachem słynnego „Nowodwórka”, czyli I L.O.

Fot. nr 222 (222-228). Niepozornie dziś wyglądający zespół dworsko-parkowy Potockich: dworek i para oficyn, z ulicy Straszewskiego 14-16. Ten klasycystyczny w swej postaci kompleks powstał w latach 1835-1836, a jego projektantami byli: Ignacy Hercok (dwór) i Wilhelm Hofbauer (oficyny). W czasach PRL mieściła się tutaj baza MPZ.

Fot. nr 223. Fasada dworu spod nr 15.

Fot. nr 224. Prawa oficyna pod nr 16 w ujęciu od strony ulicy.

Fot. nr 225 (225-228). Gdy spojrzysz na dworską posesję od strony podwórka, gdzie usytuowany jest rozległy ogród, wygląda ona jeszcze ciekawiej.

Fot. nr: 225-226 – widoki na tylną część dworu.

Fot. nr 226. Wiekowy dąb na przedpłu dworu.

Fot. nr 227. Lewa oficyna pod nr 14.

Fot. nr 228. Prawa oficyna pod nr 16.

Fot. nr 229. Fragment zabudowy ulicy do nr 16 w ujęciu od strony ulicy Zwierzynieckiej.

Fot. nr 230. Gmach Filharmonii Krakowskiej (pierwotnie Domu Katolickiego) z naroża ulic: Straszewskiego (nr 18) i Zwierzynieckiej (nr 1), który powstał w latach 1928-31 wg projektu Józefa Pokutyńskiego.

Fot. nr 231. Pałac Czarkowskich spod nr 20, wybudowany w roku 1876 wg projektu Maksymiliana Nitscha. W czasach PRL mieścił się w nim pałac ślubów UMK. (28.07.2011)

Fot. nr 232 (232-233). Kamienica z naroża ulic Straszewskiego 22 i Piłsudskiego 2, gdzie obecnie mieści się PWST. Powstała w roku 1878 wg projektu Jacka Matusińskiego.

Fot. nr 233. Z historii gmachu.

Fot. nr 234. Narys ściany bocznej wyburzonej w listopadzie 2010 roku „Barcelony” na kamienicy z ulicy Piłsudskiego 3.

Fot. nr 235. Wykluwający się nowy twór w miejscu Barcelony na posesji w narożu ulic: Straszewskiego 23 i Piłsudskiego 1.

Fot. nr 236. Wzdłuż ulicy Straszewskiego do gmachu pod nr 29 – widok z wylotu ulicy Kapucyńskiej. Tu zaczynała się wschodnia granica Nowego Świata jeszcze w czasach Wielkiego Krakowa. Bochater

Załącznik

**Moje opracowania dostępne w zasobach
Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej www.mbc.malopolska.pl
i Europeany www.europeana.eu
oraz artykuły opublikowane na łamach Głosu
Wielickiego www.wielicki.glos24.pl**

LESZEK GRABOWSKI

e-mail: leszek.grabowski@interia.pl

Facebook: <http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/100000321665908>

Na wzniesieniu nad dawnym kamieniołomem Libana.
W tle Kopiec Krakusa i Mój Kraków.

A. Opracowania dotyczące Krakowa

A.1. Wspomnienia

1. Obraz Krakowa lat 60-tych we wspomnieniach z dzieciństwa.
Edycja XVII.
www.mbc.malopolska.pl/publication/9505
2. Moja przygoda z Technikum Energetycznym w Krakowie w latach 1968-73. Edycja VII skorygowana.
www.mbc.malopolska.pl/publication/11376

A.2. Fotografie archiwalne

1. Kraków i jego okolice w fotografii z lat 1987-1992
www.mbc.malopolska.pl/publication/14924
2. Kraków i Małopolska w fotografii z końca XX-go wieku.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15759

A.3. Albumy o Krakowie

I. Współczesny Kraków w klimacie z fotografii Ignacego Kriegera.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67812
2. Część II. Kazimierz, Stradom i Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67991
3. Część III. Obrzeża Starego Miasta i dawne przedmieścia.
Kleparz, Biały Prądnik, Krowodrza, Piasek, Nowy Świat, Zwierzyniec i Półwie, Dębiki, Wesoła, Grzegórzki, Wola Duchacka, Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68137
4. Część IV. Uzupełnienia. Śródmieście, Piasek, Wesoła, Stradom, Kazimierz i Podgórze. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70812
5. Część V. Uzupełnienia– krakowski kalejdoskop. Śródmieście, Kleparz, Wesoła, Piasek, Nowy Świat, Półwie i Zwierzyniec, Stradom, Kazimierz, Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73718

A.4. Kraków i jego okolice na rodzinnych slajdach z lat 1983-1992.

1. Część I. Lata 1983-1988
www.mbc.malopolska.pl/publication/97893
2. Część II. Kraków - lata 1989-1992.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97894
3. Część III. Okolice Krakowa - lata 1989-1992.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97895

II. Podglądanie starego Krakowa.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście. Wokół Rynku Głównego.
Kwiecień 2009 – lipiec 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/85312
2. Część II. Zabytkowe Śródmieście. Dawny Okół i jego przedpole.
Kwiecień 2009 – lipiec 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/85468
3. Część III. Wawel i jego okolice, Stradom i Kazimierz.
Kwiecień 2009 – sierpień 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85469
4. Część IV. Podgórze. Przekrój przez rok 2009.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85470
5. Część V. Podgórze. Sierpień 2010 – czerwiec 2013. Kamieniołom Libana w marcu 2003.
www.mbc.malopolska.pl/publication/87313
6. Część VI. Dawna IV dzielnica Piasek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99083
7. Część VII. Dawna IV dzielnica Piasek (c.d.)
www.mbc.malopolska.pl/publication/99084

III. Dawne przedmieścia Krakowa - ulatująca przeszłość.

1. Część I. Bieżanów, Prokocim, Wola Duchacka. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17690
2. Część II. Piaski Wielkie, Kurdwanów, Jugowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17691
3. Część III. Zakrzówek, Dębники, Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17692
4. Część IV. Zwierzyniec i Półwie, Przegorzały, Wola Justowska, Czarna Wieś i Kawiory.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17693
5. Część V. Łęg, Mogiła, Krzesławice, Bieńczyce. Edycja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/17694
6. Część VI. Uzupełnienia: Prokocim, Wola Duchacka, Rząka, Piaski Wielkie, Ludwinów, Zakrzówek, Dębники i Mogiła. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/18158
7. Część VII. Bronowice Małe i Wielkie, Krowodrza i Biały Prądnik.
Edycja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/18408
8. Część VIII. Płaszów, Kosocice i Rajsko.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21255
9. Część IX. Uzupełnienia (cd): Bieńczyce, Mogiła, Łęg, Prokocim, Wola Duchacka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21256

10. Część X. Kobierzyn i Skotniki, Tyniec i Pychowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/19616
11. Część XI. Spacer po południowych i zachodnich obrzeżach Krakowa. Mogiła, Bieżanów, Prokocim i Piaski Wielkie, Wola Duchacka i Kurdwanów, Swoszowice i Jugowice, Łagiewniki, Zakrzówek, Czarna Wieś i Bronowice Małe, Nowa Wieś i Krowodrza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21229
12. Część XII. Biały Prądnik (c.d.), Czerwony Prądnik, Czyżyny, Rakowice, Mistrzejowice, Zesławice, Grębałów, Bieńczyce (c.d.), Krzesławice (c.d.) i Piaski Wielkie (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/21261
13. Część XIII. Uzupełnienia: Bieżanów, Rajsko, Swoszowice, Łagiewniki i Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21479
14. Część XIV. Uzupełnienia: Mogiła, Krzesławice, Rakowice (Wieczysta) i Prokocim
www.mbc.malopolska.pl/publication/22312
15. Część XV. Czarna Wieś i Kawitory, Wola Justowska i Las Wolski, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec oraz Dębники i Zakrzówek w zimowej szacie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/29478
16. Część XVI. Mogiła (cd), Bronowice Małe (cd), Łobzów, Zakrzówek (c.d.) i Skotniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45001
17. Część XVII. Górka Narodowa, Witkowice i Biały Prądnik. Mini dodatek- przykłady dawnego budownictwa wiejskiego z terenu Ziemi Krakowskiej i Polski Południowej.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45002
18. Część XVIII. Zwierzyniec (Salwator), Wola Duchacka, Pychowice, Bodzów i Kostrze, Rząka. Krakowskie i podkrakowskie krajobrazy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45003
19. Część XIX. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy: Bonarka, Płaszów i Podgórze, Prokocim Stary i Nowy, Rząka, Krzyszkowice, Kosocice i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40795
20. Dawne przedmieścia Krakowa – ulatująca przeszłość (część XX). Stara Mogiła, Mydlniki, Chełm i Wola Justowska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40794
21. Część XXI. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Łęg, Dębники, Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56790
22. Część XXII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rząka i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56791
23. Część XXIII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Zwierzyniec (Salwator i Sikornik) i Las Wolski.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56792

24. Część XXIV. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Rybitwy, Płaszów, Rząka, Piaski Wielkie, Wola Duchacka i Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56962
25. Część XXV. Wola Duchacka, Płaszów, Łagiewniki i Małe Bronowice (c.d.)
www.mbc.malopolska.pl/publication/57115
26. Część XXVI. Wola Duchacka, Prokocim, Zwierzyniec, Czarna Wieś i Wola Justowska. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/58236
27. Część XXVII. Grzegórzki, Dąbie, Płaszów, Jugowice i Swoszowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58645
28. Część XXVIII. Jesienny rekonesans po południowych przedmieściach Krakowa – Płaszów, Wola Duchacka, Prokocim, Rząka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59327
29. Część XXIX. Jesienny rekonesans po ginącym świecie: Ludwinowa, Zakrzówka i Dębnik.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59513
30. Część XXX. Zimowa sceneria dawnych przedmieść Krakowa: Krowodrza, Nowa i Czarna Wieś, Zwierzyniec, Bielany, Dębники i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60647
31. Część XXXI. Łobzów, Krowodrza, Zakrzówek, Pychowice, Łagiewniki i Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60781
32. Część XXXII. Zwierzyniec, Czarna i Nowa Wieś oraz Łobzów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61316
33. Część XXXIII. Sikornik, Las Wolski, Bielany i Przegorzały.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61317
34. Część XXXIV. Stary Prokocim, Piaski Wielkie (Świątniki, Podedworze i Podlesie), Wola Duchacka, Rząka, obrzeże Płaszowa i Podgórze
www.mbc.malopolska.pl/publication/61318
35. Część XXXV. Wola Duchacka, Kosocice i Barycz, Płaszów, Rybitwy, Bieńczyce i Olsza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61336
36. Część XXXVI. Wiosenny rekonesans po południowych obrzeżach miasta. Płaszów (Bagry), Stary Prokocim, Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Kurdwanów, Kosocice, Łagiewniki, Zakrzówek, Dębники, Półwsie i Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/64127
37. Część XXXVII. Wola Justowska i Las Wolski, Półwsie i Zwierzyniec, Łagiewniki, Jugowice, Rajska i Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66308
38. Część XXXVIII. Wola Duchacka, Piaski Wielkie i Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66767
39. Część XXXIX. Borek Fałęcki, Bonarka, Dębники, Zakrzówek, Półwsie i Zwierzyniec, były Obóz Koncentracyjny Płaszów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66868

40. Część XL. Czyżyny, Rybitwy i Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68644
41. Część XLI. Warszawskie, Krowodrza, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Półwie i Zwierzyniec, Kurdwanów i Borek Fałęcki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70183
42. Część XLII. W zimowej scenerii Pleszowa i Mogiły.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70187
43. Część XLIII. W jesiennej i zimowej scenerii: Woli Duchackiej, Piasków Wielkich i Rząki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71271
44. Część XLIV. W jesiennym i zimowym klimacie Prokocimia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71272
45. Część XLV. Płaszów, Olsza i Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71485
46. Część XLVI. Raz jeszcze Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72226
47. Część XLVII. Wzdłuż tradycyjnego Zakrzówka i wokół Skał Twardowskiego.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72227
48. Część XLVIII. Krowodrza, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec i Sikornik, Wola Justowska i Las Wolski, Dębniaki, Zakrzówek, Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74740
49. Część XLIX. Podgórze – okolice Bonarki i kamieniołom Libana, teren KL Płaszów na skraju Woli Duchackiej, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Jugowice, Kurdwanów, Kosocice, Rajsko i Barycz.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74741
50. Część L. Borek Fałęcki, Kobierzyn, Skotniki i Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75164
51. Część LI. Stary Płaszów i Bagry, Prokocim, Bieżanów, Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75857
52. Część LII. Zakrzówek i Skały Twardowskiego, Wola Duchacka, teren dawnego KL Płaszów i jego obrzeże, Podgórze – Kopiec Krakusa, Mały Płaszów i Rybitwy, Bieżanów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75587
53. Część LIII. Krakowski kalejdoskop: Zakrzówek, Borek Fałęcki, Łagiewniki, Kurdwanów, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77977
54. Część LIV. Krowodrza, Łobzów, Nowa Wieś, Czarna Wieś i Zwierzyniec
www.mbc.malopolska.pl/publication/79758
55. Część LV. Zakrzówek, Ludwinów, Wola Duchacka, Piaski Wielkie i Prokocim
www.mbc.malopolska.pl/publication/79759
56. Część LVI. Krowodrza, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rajsko
www.mbc.malopolska.pl/publication/87312

57. Część LVII. Krzesławice, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów
www.mbc.malopolska.pl/publication/88010
58. Część LVIII. Łagiewniki, Płaszów, (Przedmieście) Warszawskie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88763
59. Część LIX. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsko
www.mbc.malopolska.pl/publication/88764
60. Część LX. Wola Justowska, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Czarna Wieś, Nowy Świat (Kossakówka), Dębniaki, Zakrzówek, Bodzów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89855
61. Część LXI. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89856
62. Część LXII. Mogiła, Rakowice, Grzegórzki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90406
63. Część LXIII. Przegorzały, Podgórze, Kosocice, Rajsko i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90405
64. Część LXIV. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Łagiewniki, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92610
65. Część LXV. Łobzów, Bronowice Wielkie, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Nowy Świat, Dębniaki, Zakrzówek, Kobierzyn.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92611
66. Część LXVI. Krakowski kalejdoskop: Olsza, Krowodrza, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Dębniaki, Zakrzówek, Kobierzyn i Borek Fałęcki, Kostrze, Tyniec, Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94618
67. Część LXVII. Zachodnie i południowe rubieże Krakowa. Piasek, Zwierzyniec, Wola Justowska, Przegorzały, Bielany i ich obrzeże, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Kurdwanów, Borek Fałęcki i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/95591
68. Część LXVIII. Warszawskie (Przedmieście), Olsza, Piasek, Czarna Wieś, Wola Justowska, Zwierzyniec, Przegorzały, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96206
69. Część LXIX. Dębniaki, Zakrzówek, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Rząka, Piaski Wielkie, Kosocice, Rajsko, Bieńczyce.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97749
70. Część LXX. Piasek, Czarna Wieś i Półwie Zwierzynieckie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97750
71. Część LXXI. Zwierzyniec, Wola Justowska, Przegorzały i Bielany. Dodatkowo - wizyta u „Hansa”, rzeźbiarza, na Zwierzyńcu.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97751

72. Część LXXII. Piasek, Zwierzyniec, Wola Justowska, Olszanica, Zakrzówek, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99107
73. Część LXXIII. Nowy Świat, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Bielany, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze, Płaszów Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Grzegórzki, Olsza, Bieńczyce, Batowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99108

IV. Krakowskie panoramy i widoki

1. Część I. Wiosna 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/64522
2. Część II. Lato 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/67475
3. Część III. Jesień 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68255
4. Część IV. Zima 2011/2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/71731
5. Część V. Wiosna 2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/74742
6. Część VI. Lato 2012.
www.mbc.malopolska.pl/publication/76541
7. Część VII. Jesień 2012.
www.mbc.malopolska.pl/publication/78459
8. Część VIII. Ostatnia zima rząckiego uroczyska, czyli przykład symbiozy człowieka i przyrody po krakowsku.
www.mbc.malopolska.pl/publication/78947
9. Część IX. Zima 2012/13. Krowodrza, Łobzów, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze (Kopiec Krakusa), Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rajsko, Prokocim i Płaszów (Bagry).
www.mbc.malopolska.pl/publication/80638
10. Część X. Przedwiośnie 2013. Edycja II. Krowodrza, Nowa i Czarna Wieś, Zwierzyniec, Podgórze, Wola Duchacka, Borek Fałęcki, Płaszów, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/82506
11. Część XI. Wiosna 2013. Rondo Mogiłskie, wokół Wisły, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie, Zakrzówek – Skały Twardowskiego, Podgórze– Kopiec Krakusa, Las Bonarka, Płaszów - Bagry, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, rząckie ugory, Rajsko, Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/85310

12. Część XII. Lato 2013. Kopiec Piłsudskiego, Las Wolski, podnóże Kopca Kościuszki, Skały Twardowskiego, dębnicki brzeg Wisły, Krzesławice, Płaszów – Bagry, Wola Duchacka (teren dawnego KL Płaszów i Park Duchacki), Piaski Wielkie, rząckie ugory, Kosocice, Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/87314
13. Część XIII. Jesień 2013. Rondo Mogiłskie, Las Wolski i Wola Justowska, Czarna Wieś, Zwierzyniec (Sikornik i Kopiec Kościuszki), Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Nowy Świat (Kossakówka), Dębники, Zakrzówek (okolice Ronda Grunwaldzkiego; Krakowski Fiord), Pychowice, Kostrze i Bodzów, Podgórze (Wzgórze Lasoty; Kopiec Krakusa).
www.mbc.malopolska.pl/publication/89214
14. Część XIV. Jesień 2013 c.d. Wola Duchacka (teren dawnego KL Płaszów; Park Duchacki i jego okolice), Prokocim, Płaszów – Bagry, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsko, Kosocice, Krzyszkowice – Chabrowe Wzgórze. Dodatek– Migawki z Cmentarza Rakowickiego (2009-2013)
www.mbc.malopolska.pl/publication/89215
15. Część XV. Zima i przedwiośnie 2013-2014. Planty, Wola Justowska i Las Wolski, Przegorzały, Zwierzyniec (Sikornik i Kopiec Kościuszki), Dębники, Zakrzówek, Pychowice, Krowodrza, Grzegórzki, Rakowice – Czyżyny i Mogiła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90758
16. Część XVI. Zima i przedwiośnie 2013-2014 c.d. Podgórze (Zabłocie i Kopiec Krakusa), Płaszów (Bagry), Wola Duchacka (KL Płaszów i Park Duchacki), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice. Dodatek – Migawki z Cmentarza Rakowickiego (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/90759
17. Część XVII. Wiosna 2014. Wawel, Kossakówka, Czarna Wieś, Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska – Las Wolski Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Dębники, Zakrzówek, Czyżyny-Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92612
18. Część XVIII. Wiosna 2014 c.d. Płaszów - Bagry, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Kosocice, Barycz, Krzyszkowice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92613
19. Część XIX. Lato 2014. Śródmieście - Planty, Piasek, Czarna Wieś, Kazimierz, Zakrzówek, Pychowice, Kobierzyn.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94204
20. Część XX. Lato 2014 c.d. Podgórze, Płaszów - Bagry, Wola Duchacka, Wieliczka. Migawki z Cmentarza Rakowickiego i jego okolic.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94205
21. Część XXI. Lato 2014 c.d. Wisła i jej sąsiedztwo, Rudawa i jej okolice, Wola Justowska (Las Wolski), Pychowice i Kobierzyn, Kostrze i Bodzów, Tyniec, Piekary, Płaszów (Bagry), Rząka, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94326

22. Część XXII. Jesień 2014. Wzdłuż Wisły, Kossakówka, Śródmieście, Kazimierz, Piasek, Czarna Wieś (Park Jordana), Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska, obrzeżem Lasu Wolskiego.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96156
23. Część XXIII. Jesień 2014 c.d. Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96168
24. Część XXIV. Jesień 2014 c.d. Podgórze, Płaszów (Bagry), Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Borek Fałęcki i Łagiewniki, Wieliczka, Puszcza Niepołomska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96171
25. Część XXV. Przedzimy 2014. Wola Justowska, Zwierzyniec(Sikornik), Półwsie Zwierzynieckie(Błonia), Kazimierz, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Rząka, Piaski Wielkie, Kurdwanów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96186
26. Część XXVI. Zima 2014/2015. Śródmieście, Kazimierz, Piasek, Czarna Wieś (Park Jordana), Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec (Sikornik), Dębники, Zakrzówek (Skały Twardowskiego), Podgórze (Kopiec Krakusa), Wola Duchacka (dawny KL Płaszów i Park Duchacki), Płaszów (Bagry) Prokocim, Rząka, Kosocice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96191
27. Część XXVII. Przedwiośnie 2015. Śródmieście, Piasek, wzdłuż Rudawy, Zwierzyniec wzdłuż Wisły, Przegorzały, Bielany, Kryspinów, Aleksandrowice, Dębники, Zakrzówek, Podgórze, Płaszów (Bagry), Wola Duchacka, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96197
28. Część XXVIII. Wiosna 2015. Zabytkowe Śródmieście, Piasek, Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Wzdłuż Rudawy, Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska i Las Wolski, Wzdłuż Wisły, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96211
29. Część XXIX. Wiosna 2015(c.d.) Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Kosocice, Krzyszkowice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96215
30. Część XXX. Lato 2015 Śródmieście, Wesoła, Piasek, Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Rząka, Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97188
31. Część XXXI. Jesień 2015. Śródmieście i Wawel, Kleparz, Piasek, Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Czarna Wieś, Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Bielany, Kryspinów i Olszanica.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97189

32. Część XXXII. Jesień 2015 (c.d.). Zakrzówek, Pychowice i okolica, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Rząka, Krzyszkowice, Wieliczka..
www.mbc.malopolska.pl/publication/97190
33. Część XXXIII. Przedzimie i zima 2015/2016. Zabytkowe Śródmieście, Kleparz, Piasek, Stradom i Kazimierz, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Przegorzały, Bielany, Kryspinów, Dębniaki, Zakrzówek, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98196
34. Część XXXIV. Przedzimie i zima 2015/2016. c.d. Podgórze (kamieniołom Libana), Wola Duchacka (Park Duchacki i KL Płaszów), Bagry i stary Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Kosocice, Rajska, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98197
35. Część XXXV. Wiosna 2016. Zabytkowe Śródmieście, Wesoła, Stradom, Wzdłuż Wisły od Ludwinowa do Dębniaki, Piasek, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec, Bielany, Cmentarz Rakowicki, Czyżyny.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98198
36. Część XXXVI. Wiosna 2016 (c.d.) Podgórze, Na styku Ludwinowa i Zakrzówka, Dębniaki, Pychowice, Łagiewniki, Wola Duchacka, Płaszowskie Bagry, Prokocim, Rząka, Kosocice, Barycz, Krzyszkowice, Wieliczka, Kłaj, Marszowice, Wola Zręczyska, Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98199
37. Część XXXVII. Lato 2016. Piasek, Kazimierz, Zwierzyniec, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki.
38. Część XXXVIII. Jesień 2016. Planty, Wesoła, Piasek, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Bielany, Kryspinów, Olszanica, Cmentarz Rakowicki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99085
39. Część XXXIX. Jesień 2016 (c.d.). Dębniaki, Zakrzówek, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Rajska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99086
40. Część XL. Zima 2016/2017. Śródmieście, Piasek, Wesoła, Zwierzyniec, Wola Justowska, Kazimierz, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Borek Fałęcki, Olsza, Czyżyny-Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99087

V. Drzwi krakowskich kamienic czynszowych i domów podmiejskich

1. Część I. Piasek i Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69109
2. Część II. Śródmieście, Stradom, Kazimierz, Wesoła, Dębники i Podgórze
www.mbc.malopolska.pl/publication/69110
3. Część III. Śródmieście (c.d.), Piasek (c.d.), podmiejski Kraków.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69430
4. Część IV. Śródmieście (c.d.), Kleparz, Wesoła (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/71803
5. Część V. Śródmieście, Piasek, Kleparz i Wesoła – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72474
6. Część VI. Wesoła, Stradom i Kazimierz (c.d.) oraz podmiejska Krowodrza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/730887
7. Część VII. Piasek, Wesoła, Kazimierz i Podgórze – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73088
8. Część VIII. Piasek – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73717

VI. Detale krakowskich czynszówek i domów. Wybrane drzwi i portale, klamki, okna i obramienia, witraże i figury naścienne.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88307
2. Część II. Kleparz, Stradom, Kazimierz, Wesoła, Piasek i Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88308
3. Część III. Kalejdoskop krakowski i Kraków podmiejski.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89316
4. Część IV. Śródmieście, Wesoła, Kleparz, Piasek, Stradom, Podgórze, podmiejska Mogiła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90757
5. Część V. Śródmieście, Wesoła, Piasek, Nowy Świat, Czarna Wieś, Podgórze. Podmiejski Kraków: Zakrzówek i Wola Duchacka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94203
6. Część VI. Uzupełnienia: Śródmieście, Kleparz, Piasek i Podgórze. Podmiejski Kraków: Krowodrza, Nowa Wieś, Wola Justowska, Zwierzyniec, Zakrzówek, Ludwinów i Tynec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96154

VII. Krakowskie i podkrakowskie jeziora, stawy, rozlewiska i mokradła

1. Część I.

Dawna plaża pod Wawelem, Planty, Bronowice Wielkie, Czarna Wieś, Błonia, Zwierzyniec, Mydlniki i Kryspinów, Zakrzówek, Ludwinów, pogranicze Pychowic i Bodzowa, pychowickie łąki, Przegorzały i Bielany, posolvay'owskie stawy w Borku Fałęckim, okolice Bonarki, kamieniołom Libana, teren KL Płaszów, Bagry, nabrzeże Wisły w Rybitwach i Płaszowie, Dąbie, łąki mogiłskie, Bieńczyce i Olsza.

www.mbc.malopolska.pl/publication/74564

2. Część II.

Parki: w Nowym i Starym Prokocimiu, Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Rajska, Kosocice, Barycz i Wieliczka.

www.mbc.malopolska.pl/publication/74567

VIII. Liczne albumy o Krakowie i jego okolicach opublikowane na mojej stronie serwisu społecznościowego Facebook:

<http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/100000321665908>

B. Opracowania dotyczące Ziemi Gdowskiej

B.1. Sagi i historie rodzinne

1. Saga rodu Grabowskich z Bilczyc i Liplasa koło Gdowa. Edycja XIV.
www.mbc.malopolska.pl/publication/8610
2. Saga rodu Chanków i Kędrynów z Podolan i okolic Gdowa. Edycja VI
uzup.
www.mbc.malopolska.pl/publication/10372
3. Szkic do historii badań nad drzewem genealogicznym rodu Chanków
z Podolan i okolic Gdowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/14677
4. Notka o rodach: Kaletów – „Wójcioków”, Augustynków – „Frysiów”
i Mrozowskich z Bilczyc koło Gdowa. Edycja VIII.
www.mbc.malopolska.pl/publication/13924

B.2 Albumy o Ziemi Gdowskiej

I. Gdów i jego okolice – odchodzący świat

1. Część I. Gdów, Bilczyce, Liplasa, Podolany, Wola Zręczycka, Jaroszkówka, Lipnica Murowana. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15443
2. Część II. Gdów, Przebieczany, Marszowice, Jaroszkówka, Kobylec, Klęczana, Wola Zręczycka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15730
3. Część III. Wiatowice, Niegowić, Marszowice, Bilczyce, Gdów, Grzybowa, Zręczyce, Wola Zręczycka, Klęczana, Łapanów, Szlak Papieski - odcinek od Klęczany do Łapanowa. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15731
4. Część IV. Bilczyce, Gdów, Podolany, Wola Zręczycka i Zręczyce. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17022
5. Część V. Bilczyce, Liplasa, Niegowić, Gdów i Grzybowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17844
6. Część VI. Zagórzany, Gdów, Podolany, Jaroszkówka, Wieniec, Nieznanowice, Marszowice, Bilczyce i Łazany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21257
7. Część VII. Lednica Górna, Trąbki, Łazany Bilczyce, Gdów, Marszowice, Wola Zręczycka i Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/24065
8. Część VIII. Łazany, Gdów, Niegowić, Krakuszowice, Grodkowice, Klęczana, Kobylec i Łapanów
www.mbc.malopolska.pl/publication/56953
9. Część IX. Nieznanowice, Pierzchów, Cichawa. Szlak Papieski – odcinek od Niegowici do granic Klęczany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58646

10. Część X. Łazany, Bilczyce, Gdów, Pierzchów, Niegowić i Wiatowice. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61319
11. Część XI. Jawczyce, Liplas, Gdów, Wola Zręczycka, Kobylec; wybrane archiwalia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77982
12. Część XII. Gdów, Marszowice, Jaroszkówka, Kobylec; kilka wyburzonych już chałup z Gdowa, Marszowic i Kobylca. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85467
13. Część XIII. Rekonesans po Gdowie a.d. 2015, Bilczyce, Jawczyce, Podolany, Wola Zręczycka, Marszowice. Edycja III.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94401
14. Część XIV. Muzeum Dwór Feillów w Woli Zręczyckiej koło Gdowa, jego historia, otoczenie i okolica. Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98706

II. Budownictwo ludowe, małomiasteczkowe i dworskie oraz kapliczki i inne pamiątki Ziemi Krakowskiej

1. Część I. Gdów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94399
2. Część II. Bilczyce, Jawczyce, Grzybowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94400
3. Część III. Dobczyce i ich okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99109

C. Opracowania dotyczące Ziemi Krakowskiej.

C.1. Albumy o Ziemi Krakowskiej

I. Dawny świat okolic Krakowa

1. Część I. Dobczyce i Dziekanowice. Edycja 2.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19619
2. Część II. Wieliczka i Rożnowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19620
3. Część III. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Wieliczka, Czarnochowice, Lednica Górna, Przebieczany, Biskupice, Szczygłów, Surówki – Zabłocie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21938
4. Część IV. Wieliczka i jej okolice (cd). Wieliczka, Krzyszkowice, Lednica Górna, Czarnochowice i Śledziejowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56793
5. Część V. Łapanów i jego okolice. Łapanów, Kobylec, Jaroszkówka, Szlak Papieski – odcinek od Łapanowa do Kobylca.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56794
6. Część VI. Dobczyce i ich okolice (c.d.). Dobczyce i Kornatka. Edycja 2.
www.mbc.malopolska.pl/publication/57409
7. Część VII. Mozaika podkrakowska. Edycja 2.
Puszcza Niepołomicka i jej okolice, Brzesko Nowe, Pleszów, Kościelniki i Górka Kościelnicza, Zielonki, Korzkiew i ich okolice, Rudawa i jej okolice, Wola Zręczycka i Zagórzany, wokół Dobczyc i Podchybie koło Lanckorony. Dodatek – Podkarpacie, okolice Rzeszowa: Świlcza, Mrowla i Bratkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59373
8. Część VIII. Bochnia i jej okolice. Ziemia Tarnowska. Bochnia, Łapczyca, Lipnica Murowana, Jasień Brzeski, Tarnów i Ładna. Cmentarze wojenne o okresie I-ej wojny światowej z okolic Tarnowa. Edycja III.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59639
9. Część IX. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, Śledziejowice i Kokotów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/62561
10. Część X. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Lednica Górna, wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, krajobrazy wokół Baryczy. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69387
11. Część XI. Bochnia i jej okolice (c.d.). Bochnia i Łapczyca.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70813
12. Część XII. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Rekonesans wokół wzgórza Pod Baranem.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71484

13. Część XIII. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Migawki z Wieliczki. Jeszcze jeden spacer po dawnych Krzyszkowicach.
www.mbc.malopolska.pl/publication/724743
14. Część XIV. Wieliczka i jej okolice c.d. Galicyjskiej Wieliczki ciąg dalszy, Wzgórze Kaim. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/76407
15. Część XV. Migawki z trasy: Staniątka, Niepołomice, Wola Batorska, Uście Solne, Szczurowa, Żabno, Ujście Jezuickie, Opatowiec, Gręboszów. Cmentarze wojenne i pomniki z okresu I-ej wojny światowej (c.d.): Wola Batorska - Sitowiec, Biskupice Radłowskie, Otfinów, Ujście Jezuickie, Gręboszów. Okolice Brzeska i Tarnowa – uzupełnienia. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77197
16. Część XVI. Wieliczka (c.d.) i kalejdoskop podkrakowski. Wielickich widoków ciąg dalszy, Krzyszkowice, Bilczyce, Staniątka, Niepołomice, Podłęże, Zakrzów, Świątniki Górne, Kryspinów, Aleksandrowice i Kleszczów. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/96911

D. Przydrożne zabytki sztuki sakralnej z rejonów: Krakowa, jego okolic i Ziemi Krakowskiej

I. Zabytkowe figury, kapliczki i krzyże przydrożne z rejonu Krakowa i jego okolic.

1. Część I. Dawne przedmieścia Krakowa i podkrakowskie wsie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21231
2. Część II. Centrum Krakowa w obrębie dawnego rdzenia austriackiej twierdzy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21258
3. Część III. Ziemia Krakowska. Wieliczka, Gdów, Dobczyce i ich okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21259
4. Część IV. Centrum Krakowa w obrębie dawnego rdzenia austriackiej twierdzy – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74586
5. Część V. Ziemia Krakowska cd.
Wieliczka i jej okolice, Trąbki, Łazany, Gdów i jego okolice, Szlak Papieski: Niegowić – Marszowice – Klęczana - Kobylec - Łapanów, Łapanów i jego okolice, Niepołomice i ich okolice, Dołęga koło Szczurowej, Kościelniki, Bochnia i jej okolice, Dębno Tarnowskie, Żabno i jego okolice, Wola Pogórska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77198

E. Artykuły w Głosie Wielickim www.wielicki.glos24.pl

1. Nr 1 (styczeń 2009) – „Odchodzący świat”.
2. Nr 2 (luty 2009) – „Negatyw na szklanej płytce”.
3. Nr 10 (październik 2009) – „Zapomniany mieszkaniec Bilczyc”;
o Franciszku Augustynku – „Antonim Wichurze” - w setną rocznicę
jego narodzin.
4. Nr 12 (grudzień 2009) – „Bilczyce z lat mego dzieciństwa”
5. Nr 1 (styczeń 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 1.
6. Nr 2 (luty 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 2.
7. Nr 3 (marzec 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 3.
8. Nr 4 (kwiecień 2010) – „Gdów z lat mego dzieciństwa - początku lat
60-tych XX-go wieku”. Część 1.
9. Nr 5 (maj 2010) – „Gdów z lat mego dzieciństwa - początku lat
60-tych XX-go wieku”. Część 2.
10. Nr 6 (czerwiec 2010) – „Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc”.
Część 1.
11. Nr 7 (lipiec 2010) – „Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc”.
Część 2”.
12. Nr 8 (sierpień 2010) – „Moja prababka „Magdusia”. Część 1.
13. Nr 10 (październik 2010) – „Moja prababka „Magdusia”. Część 2.
14. Nr 1 (styczeń 2011). „Wspomnienie Marcina Ciężarka”.
15. Nr 2 (luty 2011). „Jan Kaczmarczyk – zapomniana ofiara zbrodni
katyńskiej”.
16. Nr 3 (marzec 2012). „Moja Babcia Bogdzina”.
17. Nr 9 (wrzesień 2012). „Z dziejów dworu w Bilczycach”.

Artykuł z Wiadomości (10.2011) www.wiadomosci.krakow.pl

O mnie. Barbara Bączek. „Dokumentalista z sercem”

Dziennik Polski (19-20.01.2013)

O mnie. Paulina Polak. „Fotografuje taki Kraków, który powoli przechodzi
do przeszłości”.

Gazeta Gdowianin

Artykuły i notki na temat Ziemi Gdowskiej, publikowane na internetowej
stronie w/w gazety – www.gazetagdowianin.pl

Krowoderska.pl

Wywiad ze mną Andrzeja Śledzia: „Coś było piękne powinno trwać”, z dnia 14.01.2016 – www.krowoderska.pl
krowoderska.pl/cos-co-bylo-piekne-powinno-trwac/